БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 213 (19.884). • 1987 йил 18 сентябрь, жума • Баҳоси 3 тийин.

• *Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига*

ОКТЯБРЬ 70

ҚИСҚА МУДДАТ ИЧИДА ЭКОНОМИКАДА СИФАТ ЖИҲАТИДАН СИЛЖИШ БЎЛИШИНИ ТАЪМИНЛАШ, КЕЛГУСИГА МУСТАҲКАМ ЗАМИН ЯРАТИШ ЗАРУР. ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИНИ МУНОСИБ ҚУТИБ ОЛИШ УЧУН БОШЛАНГАН МУСОБАҚА МАРКАЗИДА АНА ШУ ВАЗИФА ТУРИБДИ. БУ ВАЗИФАНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ҲАЛ ЭТИШ ИЖТИМОИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАГИ ҲАР БИР ҚАТНАШЧИНИНГ ИШГА БЎЛГАН ШАХСИЙ МУНОСАБАТИГА, ҚОЛЛЕКТИВЛАРДА ВИЖДОНЛИ МЕҲНАТ ОВОЗИ НАҚАДАР ТАЛАБЧАНЛИК БИЛАН ЯНГРАШИГА БОҒЛИҚ.

(Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг совет халқига Мурожаатномасидан).

БУТУН КУЧНИ—ҲОСИЛ ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА САФАРБАР ҚИЛАЙЛИК!

ЕТИШТИРИЛГАН БАРЧА ҲОСИЛНИ ЁҒИН-СОЧИНЛИ КУНЛАРГА ҚОЛДИРМАЙ ТЕРИБ ОЛАЙЛИК!

17 октябрь— республикада коммунистик шанбалик куни

ЮКСАК УНУМДОРЛИККА ЭРИШАМИЗ

Бизга ғоят масъулиятли участка ишониб топширилган. Ишлаб чиқарилган тайёр маҳсулотларни идишларга эҳтиётлаб жойлаб, турли адресларга юбориш — бош вазифамиз.

Улар республикамиз, мамлакатимиздан ташқари қатор чет эл мамлакатларига ҳам юборилади. Узоқ-яқин масофаларга буюмларнинг шикастланмай етиб бориши асосан бизнинг меҳнатимизга боғлиқ. Шунинг учун ҳам ҳамиша изланамиз, маҳсулотлар жойланадиган идишларни, жойлаш технологиясини такомиллаштиришга интиламиз.

Республика коммунистик шанбалигига бағишланган йиғилишда шанбалик ўтадиган кунгача ҳар куни юксак меҳнат унумдорлигига эришишга чақириб, ҳаммага даъват этдим. Даъватим қизғин қўллаб-қувватланди. У ўзимга ҳам қувонч ва руҳ бағишлади. Шунинг учун ғайратимга яна ғайрат қўшиб, смена нормасини икки ҳиссадан ошириб бажаравётирман.

Яқинда мен ишлайдиган цехда қоғоз қирқиш, маҳсулотларни ўраш ишларини бутунлай янгича усулда бажарадиган юқори унумли дастгоҳлар ўрнатилди. Уларни ишлатишни ҳам мукаммал ўрганиб олдик. Бу унумдорлик жадал ошиб боришига катта ёрдам беряпти.

Санобар Халилова, Ҳалима Шерова, Юлдузхон Собиржонова каби чаққон ва моҳир ишчиларимиз шанбаликда смена нормаларини ошириб бажаришга сўз бердилар.

Ҳ. ЮНУСОВА.

Қувасой чинни заводи ишчиси.

ИККИ ҲИССАДАН

Умумхалқ ҳашари, шанбалик ва якшанбаликларни ташкил этиш бўйича «Андижанирмаш» заводи меҳнат аҳлининг бой тажрибаси, яхши анъаналари бор. Ишчи ва хизматчилар Москва меҳнат коллективларининг яна бир ташаббуслари — Улуғ Октябрь 70 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ташкил этиш ҳақидаги ажойиб починларини ғоят мамнун бўлиб кутиб олдилар.

— Шонли юбилейга бағишланган янги умумхалқ ҳашари ҳам юксак даражада ўтади, деб ишонаман, — деди механика цехининг йўнувчи-токари Виктор Попов, —Цехимизда ўтган умумий йиғилишда барча ҳамкасбларимни шанбалик куни бир ярим —икки ҳиссадан норма бажаришга таклиф этдим. Якдиллик билан қабул этилди.

Бу илғор ишчи ва унинг касбдоши Николай Табаков юбилей кунигача беш йилликнинг уч йили топшириғини бажариш мажбуриятини қабул қилдилар. Уларнинг шогирд ва издошларидан элликдан зиёд ишчи шанбалик куни беш йилликнинг икки ва уч йиллик вазифаси адо этилганлиги ҳақидаги рапортга имзо чекишга қарор бердилар.

Р. ХОЛИҚОВ,

«Андижанирмаш» заводи ишчиси.

● ПАХТАКОР УРТОҚЛАР! Улуғ Октябрнинг шонли юбилейи тобора яқинлашмоқда. Далаларда терим суръатини ошириб, қутлуғ тўйни ёруғ юз билан кутиб олиш шарафли бурчимиз.

● Яхши уруғ — мўл ҳосил гарови. Уруғлик пахтани териш ва давлатга топширишда ГОСТ талабларига қатъий риоя қилайлик!

● Машина теримини уюшқоқлик билан бошлаб юборган механизаторлардан ўрнак олинг!

Хоразм области. Хонқа районидаги «Победа» колхози пахтакорлари юбилей йили ҳосили йиғим-теримини қизғин давом эттирмоқдалар. Оилавий пудрат асосида ишлаётган бригадаларда кун сайин терим суръати кўтарилишига муваффақ бўлиняпти.

Суратда: йиғим-теримда илғорлик қилаётган пудратчи бригада аъзолари Жамила Дўсчонова, Олмажон Худойберганова, Авазжон Тоқровалар.

Қ. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 17 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Хоразм	1,35	9,29	0,01	0,01
ҚҚАССР	0,51	2,56	0,05	0,08
Сурхондарё	0,53	2,53	0,01	0,01
Қашқадарё	0,48	2,21	—	—
Андижон	0,49	2,15	—	—
Тошкент	0,21	0,60	—	—
Бухоро	0,34	0,50	0,01	0,01
Фарғона	0,09	0,25	—	—
Самарқанд	0,07	0,16	—	—
Сирдарё	0,02	0,05	—	—
Республика бўйича:	0,33	1,59	0,01	0,01
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Сурхондарё	0,64	3,28	—	—
Қашқадарё	0,18	0,73	—	—
Бухоро	0,07	0,07	—	—
Республика бўйича:	0,46	2,27	—	—

Агрегатлар тўхтовсиз ишлайди

Дўстлик районидаги Саркисов номли совхозда 99 та пахта териш агрегатини икки группага ажратишди. Бундан мақсад йиғим-терим даврида бу машиналарга янада оператив ва сифатли хизматни таъминлаш ва техникани тез ремонт қилишдир.

Ҳар бир йиғим-терим отрядига барча зарур нарсалар билан таъминланган техник ёрдам машинаси бириктириб қўйилди. Кеча-кундуз навбатчилик қиладиган ремонтчилар бригадалари учун яхши маиший шароит яратилди. Хуллас, техника тўхтовсиз ишлаши учун ҳамма чоралар кўрилди.

(ЎзТАГ мухбири).

• *Механизатор минбари*

МАШИНАГА ТАЯНМАГАН ЮТҚАЗАДИ

Орзиқиб кутилган дамлар етиб келди. Далаларда пахталар чамандек очилди. Кўриқ хўжалигимиз деҳқонларининг эрта баҳордан бери матонатли меҳнатлари туфайли пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Эндиги вазифа — уни нобуд қилмай йиғиб-териб олиб, давлатга топширишдан иборат. Маълумки йиғим-терим тақдирини кўпроқ техника ҳал қилади. Машинага таянмаган пахтакорлар ҳар томонлама ютқазади.

Совхоз-техникумимизда кейинги йилларда техникадан омилкорлик билан фойдаланишга жиддий эътибор берилаётир. Бу эса хўжалик экономикасини мустаҳкамлаяпти. Ишловчиларнинг моддий фаровонлигини оширяпти. Бу йил давлатга сотиладиган 8 минг тонна пахтанинг 85 процентини «зангори кема»лар бункеридан тўкишга қарор қилдик.

Машина теримига йил бошидан пухта тайёргарлик кўряпмиз. Ғўзамиз машинабоп қилиб ўстирилди. Бир сўз билан айтганда терим агрегатларининг самарали ишлашига имконият яратилди. Шунинг учун ҳам четдан ёрдамчи олмасликка, ўз кучимиз билан барча ҳосилни йиғиштириб олишга сўз берганмиз. Бунга барча имкониятлар етарли. Совхоз-техникумда 60 та терим машинаси бор. Улар сифатли ремонтдан чиқарилган. Зарур техника воситалари ва ишчи кучлари билан тўла таъминланган 6 та терим транспорт отряди тузилди. Механизаторлар ва транспортчиларнинг унумли ишлашига шарт-шароит яратиш, машиналарга техник қаровни яхшилаш юзасидан тадбирлар белгиланди. Техник каров қанчалик яхши бўлса, эҳтиёт қисмлар вақтида етказиб бериб турилса, агрегатлар ишида унум бўлади, улар тўхтовсиз ишлайди.

Совхоз-техникумда ҳосил тез ва соз териб олиниши таъминловчи бошқа нарсаларни ҳозирлашга ҳам катта эътибор берилди. Тош-тарози, хирмон жойлари тайёрланди. Ҳозир машина теримига ажратилган майдонлар дефолиация қилиняпти. Бу муҳим тадбирни ўтказишда фақат ер усти аппаратларидан фойдаланиляпти. Дефолиацияга 14 та ОВХ жалб этилган. Ғўза барги сифатли тўкилиши биланоқ машина теримига киришамиз.

Ўтган йили «зангори кема» бункеридан 160 тонна пахта тўккан эдим. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллик юбилейи йилидаги режам янада катта. 200 тонна «оқ олтин» термоқчиман. Ҳамкасбларимдан Иброҳим Бўронов, Раҳматулла Бўтаев, Иноқ Хўжаёров, Норбой Холбоевлар 120—150 тоннадан пахта теришга аҳд қилишган. Улар ўзлари бошқарадиган агрегатларни сифатли ремонт қилиб, тайёргарлик чизиғига келтириб қўйдилар.

Ваъдага вафо — мардларнинг иши. Қўлланган маррани эгаллаш учун ғайрат билан меҳнат қилиб, механизатор деган шарафли касбни оқлаймиз. Пахтазор жасорат майдонига айланади. Қўл кучига таянмай, техниканинг нимага қодир эканлигини бу йил яна бир карра намойиш этамиз.

Р. ДЎСТМАТОВ,

Нишон районидаги Усмон Юсупов номли совхоз-техникум механизатори.

СССРДА ҲИНДИСТОН ФЕСТИВАЛИ

ТОШКЕНТДА ЁШЛАР КАРНАВАЛИ

СССРда Ҳиндистон фестивалининг ёшлар программаси Тошкентда ёрқин, ранг-баранг ва қувноқ карнавал билан ниҳоясига етди. Карнавал шаҳарнинг В. И. Ленин номли марказий майдонида бошланиб, Ўзбекистон пойтахтининг асосий кўчаларидан ўтди ҳамда Тельман номли маданият ва истироҳат боғида тугади. Тошкентликлар ҳинд табласи ва ўзбек карнайи садолари остида Ҳиндистондаги барча штатларнинг ранг-баранг кийимларини кийиб олган карнавал қатнашчиларини самимий табриклашдилар. Олдинда Ҳиндистон, Россия ва Ўзбекистоннинг рамзи бўлган фил, айиқ ва туялар борарди.

Боғда ярим кечагача рақслар давом этди, қўшиқлар янграб турди. Жўшқин ҳинд рақслари катхак ва ламбада шўх Андижон полкаси, Хоразм лазгиси билан алмашиб турди. Ҳинд фольклор қўшиқлари ўзбек мақомлари билан ҳамоҳанг янгради.

— Тошкент билан, совет дўстларимиз билан хайрлашиш қалбларга бироз ғамгинлик солади. Биз фестиваль вақтида улар билан жуда яхши дўстлашиб олдик, — дейди Бомбей университетининг студенти Суджата Гхаталиа. — Мен республика шаҳарлари бўйлаб сафаримизни, самимий учрашувлар, табассум ва гуллар-ни унутмайман. Заводларда, дала шийпонларида ва студентлар аудиторияларида биз дўстлик тўғрисида, тинчликда яшашга бўлган муддаоларимиз ҳақида гаплашдик. Мен Совет Иттифоқидаги дўстларимни Ҳиндистонда бўладиган СССР фестивалида интиқиб кутаман.

Н. ПОЛЯНСКАЯ,

ЎзТАГ мухбири.

СССР билан дўстлик чет эл жамиятлари ва совет жамоатчилиги вакилларининг халқаро учрашуви қатнашчиларига

СССР билан дўстлик чет эл жамиятлари ва совет жамоатчилиги вакилларини — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги муносабати билан йиғилган халқаро учрашув қатнашчиларини самимий табриклайман.

Сизларнинг учрашувингиз Ленинградда — революция бешигида, урушга барҳам бериш ҳақида ҳукуматлар ва халқларга қаратилган эҳтиросли даъват — сулҳ тўғрисидаги декрет қабул қилинган жойда ўтаётганлиги шонли бир воқеадир. Советлар мамлакати ўзининг бутун тарихи мобайнида барча халқлар билан тинчлик ва дўстликда яшашдан иборат Октябрь анъанасига содиқ бўлиб келмоқда, халқаро сиёсатда тинч-тотув яшаш принципларини изчиллик билан ҳимоя қилмоқда. Совет Иттифоқи олга сурган ва актив амалга ошираётган кенг қамровли халқаро хавфсизлик системасини вужудга келтириш концепцияси шу мақсадга хизмат қилади.

Мамлакатимиз планета узра пайдо бўлган ядро фалокати хавфини бартараф этишга, унинг урушларсиз келажагини таъминлашга даъват этмоқда, шу йўлда курашмоқда, бу ишда у истисносиз барча давлатлар ва ижтимоий кучлар билан баҳамжиҳат ҳаракат қилишга тайёрдир.

Ишончимиз комилки, биз амал қилаётган қайта қуриш, социализмнинг ижодий имкониятларини, инсонпарварлик моҳиятини яна ҳам тўлиқроқ намоён этиш, халқаро муносабатларда янгича сиёсий тафаккурни қарор топтириш йўли Октябрь ишининг бевосита давоми бўлиб, интернационал ҳамжиҳатлик ва амалий ҳамкорлик негизини кенгайтиради.

Ядросиз дунё учун, инсониятнинг омон қолиши учун кураш — сиёсатчиларнинг гина вазифаси эмас. Бу ҳақиқат уруш ва тинчлик масалаларига тобора кўпроқ ва активроқ аралаша бошлаган одамларнинг онгига чуқурроқ сингиб бормоқда. Халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик йўлидаги ҳаракат — ядро қуролидан ҳоли бўлган зўравонликсиз дунёни барпо этиш учун курашаётган социал кучларнинг муҳим таркибий қисми, ўзига хос ижтимоий дипломатия мактабидир.

Учрашувингизга ва халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш йўлидаги олижаноб фаолиятингизга астойдил муваффақиятлар тилайман.

М. ГОРБАЧЕВ.

КПСС Марказий Комитетида кенгаш

КПСС Марказий Комитетида оммавий ахборот ва пропаганда воситалари раҳбарлари билан кенгаш ўтказилди. Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига тайёргарлик тўғрисидаги қарорининг бажарилиши билан боғлиқ бир қанча масалалар кўриб чиқилди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Е. К. Лигачев нутқ сўзлади.

У совет матбуоти қайта қуриш, демократиялаштириш, ошкоралик жараёнига актив кўмаклашаётганини, ўз умрини ўтаб бўлган, яроқсиз барча нарсаларга қарши ғайрат билан курашаётганини турмушда ижобий жиҳатларни қарор топтираётганини таъкидлади. КПСС Марказий Комитети матбуотга, адабий жамоатчиликка ҳар томонлама ёрдам ва мадад бермоқда. Бир қанча мақолалар юзасидан КПСС Марказий Комитетининг қарорлари қабул қилинди. Марказда ҳам, шунингдек жойларда ҳам амалий танқидни бўғишга ҳар қандай уринишлар бундан буён ҳам қатъиян рад этилаверади.

Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги муносабати билан шу йил бошида қабул қилинган ҳужжатларда КПСС Марказий Комитети меҳнаткашлар орасида олиб бориладиган сиёсий ишларда Октябрь революцияси ғалабаси билан ҳозирги, совет жамияти турмушининг барча томонларини моҳияти жиҳатидан революцион тарзда ўзгартириш ўртасидаги узвий боғлиқликни ишонтирарли қилиб очиб бериш, социализм ютуқларини, унинг капитализмдан туб афзалликларини далил-исботлар билан кўрсатиб бериш зарур, деб таъкидлади. Бу борада газеталар, журналлар, телевидение ва радио, бошқа оммавий ахборот ва пропаганда воситалари катта иш олиб бормоқдалар. Одамларнинг телевидениега, матбуот сўзига қизиқиши ошди.

Бироқ жамоатчилик таъкидлаётганидек, бир қанча нашрлар ўз йўналишларини тўғри белгилай олмади, қайта қуришнинг ҳозирги проблемаларини ҳал этиш билан тарихимизни ҳаққоний ёритишни узвий боғлаб олиб боролмаяптилар. Айни вақтда тарихнинг айрим даврлари кўпинча бир томонлама ёритилмоқда.

Оммавий ахборот ва пропаганда воситалари, ижодий союзлар раҳбарлари билан КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленумидан кейин бўлган учрашувда халқимизга, социализм қурган, уни фашизмга қарши ҳаёт-мамот жангларида ҳимоя қилган авлодларга ҳурматсизлик билан муносабатда бўлишга йўл қўйиб бўлмаслиги таъкидланганди. Шу сабабли Октябрь, социализм тўғрисида, бизнинг кимлигимиз, қаерда яшаётганлигимиз ва революция, социализмнинг ғалабаси ва тараққиёти натижасида нималарга эга бўлганлигимиз ҳақида баралла гапиришимиз керак.

КПСС XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг Пленумлари материаллари, М. С. Горбачевнинг, партия ва ҳукуматимиз бошқа раҳбарларининг нутқлари, КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги муносабати билан совет халқига Мурожаатномаси тарихимизни, унинг мураккаб даврларини тўғри тушунишга ёрдам бермоқда. Редакция коллективлари, журналистлар ҳамиша ана шу ҳужжатларга мурожаат қилишлари лозим.

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан кейин турлича фикрларни ифодаловчи материаллар совет матбуотида тобора кўпроқ эълон қилинмоқда, бу эса демократия, ошкораликнинг ифодасидир. Бироқ баъзи редакциялар ўз нуқтаи назарларига мос келадиган материалларни жон деб эълон қилаётганликлари, мос келмайдиганларини ёки эълон қилинмаслиги, ёки эълон қилинаётган материалларни у билан бирга бериладиган редакция шарҳида рад этилаётганлиги сезилиб қолди. Бу бир томонлама демократия бўлиб, уни тугатиш керак. Фақат редакторнинг қарори билан, газета, журнал редакцион коллегиясида кўриб чиқилмай, материалларнинг эълон қилиниши демократия практикаси доирасидан бутунлай четга чиқишдир.

Баҳс, мунозара маданиятини ошириш муҳим вазифа бўлиб қолмоқда. Ҳамма ўз мухолифларининг фикрларига ҳурмат билан муносабатда бўлиши, чўрткесар бўлмаслиги керак. Чунки гап совет турмуш тарзини мустаҳкамлаш мақсадида ҳақиқатни излаш тўғрисида бормоқда.

Қуйидагиларга эътибор қаратилди. Идеология ишида шу вазиятни ҳисобга олиш керакки, чет эллардаги мухолифларимиз тактикани бутунлай ўзгартириб ўз сафларини қайта қурмоқдалар. Совет Иттифоқи қайта қуриш туфайли янада қудратли бўлишни, социализмнинг жозиба кучи бутун дунёда ортиб бораётганлигини англаб етиб, мухолифларимиз бизнинг жадаллаштириш, қайта қуриш, демократиялаш, сиёсатимизга халақит бериш, агар иложи бўлса уни барбод қилиш учун барча реакцион кучларни ягона фронтга тўплай бошладилар. Улар миллатчилик кайфиятларини жонлантиришга зўр бермоқдалар.

Е. К. Лигачев ўз нутқининг бир қисмини бу йил мамлакатимиз олдида турган экономика соҳасидаги вазифаларнинг ҳал этилишига бағишлади. Аҳолини яқин йилларда етарли миқдорда ва юқори сифатли озиқ-овқат билан таъминлаш, қайта қуришнинг энг муҳим натижаларидан бири бўлиб қолиши кераклиги таъкидлаб ўтилди.

Оммавий ахборот ва пропаганда воситалари социал-иқтисодий ривожланиш планларининг қандай бажарилаётганлигини кун сайин жамоатчиликнинг диққат марказида ушлаб туришлари, совет кишиларининг моддий ва маънавий турмуши янада яхшироқ бўлиши учун курашишлари лозим. Корхоналарнинг, тармоқларнинг тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ўтиши қандай бораётганлиги билан қизиқиш зарур. Меҳнаткашларни давлат ишларини бошқаришга амалда оммавий жалб этишга нима тўсқинлик қилмоқда? Жамиятнинг маънавий жиҳатдан соғломлашувига, бюрократизм, текисчиликни бартараф этишга, ҳушёр турмуш тарзини қарор топтиришга нималар тўсқинлик қилмоқда? Партия ва давлатнинг турли бўғинлари ўз ишини қандай қайта қурмоқда? Оммавий жамоат ташкилотлари фаолиятида қандай янгиликлар бор? Илм-фан, маданият, адабиёт, санъатда қандай жараёнлар юз бермоқда? Газеталар, журналлар, телевидение, радио редакциялари ана шу ва бошқа кўп масалалар билан шуғулланишлари лозим.

Қайта қуришнинг қимматли тажрибасини ҳамма жойда оммалаштиришда қатъият кўрсатиш, социалистик Ватанимизнинг шонли юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақанинг натижадорлигини ошириш жуда муҳимдир.

(ТАСС).

Халқаро семинар қатнашчилари Тошкентга келдилар

«Социал ва иқтисодий ривожланишда хотин-қизларнинг роли» халқаро семинарининг қатнашчилари Тошкентга келишди.

БМТнинг Осиё ва Тинч океани учун иқтисодий ва социал комиссияси (ЭСКАТО) мутахассисларининг бу семинари 18 сентябрь куни очилади. Семинар арафасида унда иштирок этиш учун келган регион мамлакатларининг вакиллари В. И. Ленин ҳайкалига гуллар, Парадлар хиёбонидаги Номаълум солдат қабрига гулчамбарлар қўйдилар.

Семинар қатнашчилари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида қабул қилинди.

Улар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бўлдилар, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг активлари билан суҳбатлашдилар, Ўзбекистон пойтахтининг меъморий ёдгорликлари ва янги қурилишлар бораётган районлари билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

Франция сенати Франция—Совет дўстлиги кенгашининг раиси Жак Шомон бошчилигидаги шу кенгаш группаси Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда. Группа составида мамлакатдаги турли партиялар ва сиёсий оқимларнинг вакиллари бор.

Франциялик меҳмонлар Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлдилар, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг активлари билан учрашдилар, М. Т. Ойбек номидаги Ўзбекистон халқлари тарихи музейини бориб кўрдилар, республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, Тошкент областининг Ғалаба районидаги «Огонек» совхозига бориб келдилар.

17 сентябрда Франция сенаторларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский қабул қилди. Бўлиб ўтган суҳбатда меҳмонлар республика Олий Советининг фаолияти билан таништиридилар, қайта қуришнинг бориши, социал муаммоларнинг ҳал этилиши билан боғлиқ бир қанча саволларга жавоблар олдилар. (ЎзТАГ).

Нон сифати диққат марказида

Октябрь ва ноябрь ойларида Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети область, шаҳар ва район халқ контроли комитетлари, шунингдек корхоналар халқ контроли группалари ва постлари билан биргаликда республиканинг новвойхоналари ва савдо корхоналарида нон ҳамда нон-булка маҳсулотларни сифатига риоя этиш, хилларини кўпайтириш ҳамда бу маҳсулотлар билан савдо-сотиқнинг ташкил этилишини оммавий равишда текшириб чиқишни режалаштирди.

Шу муносабат билан гражданлар ўз таклиф ва мулоҳазаларини қуйидаги адресга Тошкент шаҳри, 47, Куйбишев кўчаси, 23, Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг енгил ва озиқ-овқат саноати бўлими, (телефонлар 33-68-07, 33-52-44, 33-24-38, 33-55-34, 33-75-26), шунингдек, жойлардаги халқ контроли комитетларига юборишларини сўраймиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

17 сентябрь куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский раислигида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг мажлиси бўлди.

Президиум Ўзбекистон ССР Олий Советининг саноат, фан ва техника комиссиясининг «КПСС XXVII съездининг фан-техника тараққиётини жадаллаштириш тўғрисидаги қарорларини бажариш юзасидан республика енгил саноати илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотларининг ишидаги жиддий камчиликлар тўғрисида»ги хатини кўриб чиқди. Мазкур масалани тайёрлашда иштирок этган депутатлар группаси номидан Ўзбекистон ССР Олий Совети саноат доимий комиссиясининг аъзоси Ф. Н. Нажмиддинов ахборот берди.

Президиум СССР ва Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрликларининг, Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг, бошқа министрликлар ва идораларнинг илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари ҳали ўз фаолиятини КПСС XXVII съезди талаблари руҳида қайта қуришни таъминламаганликларини, уларнинг иши ҳозирги талабларга мос эмаслигини таъкидлади.

Давлат план комитети, Енгил саноат министрлиги, илмий ва лойиҳа-конструкторлик бўлинмаларининг раҳбарлари тадқиқотларни мувофиқлаштириш масалалари билан сust шуғулланмоқдалар, майда-чуйда мавзуларни бартараф этишда принципиаллик қилмаётирлар, тармоқ олдида турган долзарб иқтисодий-техникавий вазифаларни ҳал этишда илм-фаннинг ролини ошириш тўғрисида етарлича жон куйдирмаяптилар.

Президиум Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги (Э. А. Таймазов), Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги (М. С. Салоҳиддинов), илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари раҳбарлари зиммасига илмий ишланмаларни ташкил этиш ва ўтказишдаги мавжуд жиддий камчиликларни бартараф этиш, барча илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ишларини амалий вазифаларни ҳал этишга қаратиш, уларнинг фаолиятида хўжалик ҳисобини актив жорий этиш вазифасини юклади. Ўзбекистон ССР Давлат план комитетига илмий тадқиқотларни мувофиқлаштиришни яхшилаш, маҳкамачиликни ихчиллик билан бартараф этиш, тармоқ, академия ва олий ўқув юрти фанлари ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа комиссиясининг хати юзасидан «Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг пассажирларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш борасидаги ишларининг қониқарсизлиги тўғрисида»ги масала муҳокама қилинди.

Президиум доимий комиссия раисининг ўринбосари И. А. Шигильчеванинг ахборотини, шунингдек Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси бошлиғи Н. А. Белогуровнинг ҳисоботини тинглаб, республикада пассажирлар ташишнинг ташкил этилиши ҳозирги талабларга мос эмаслигини, меҳнаткашларнинг кўплаб эътирозларига сабаб бўлаётганлигини таъкидлади. Кўпгина темир йўл вокзалларида, айниқса Андижон, Навоий, Қарши, Тошкент вокзалларида тартибсизлик, антисанитария ҳолати ҳукмрон. Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси аслида гражданларнинг жуда кўп шикоятларини, шунингдек билет сотишни яхшилаш масалалари хусусидаги матбуот чиқишларини менсимаяпти, одамларнинг соатлаб навбат кутишларини, кассирлар ишидаги масъулиятсизликни тугатиш учун зарур чораларни кўрмаяпти. Кассирлар эса кўпинча сунъий равишда билет етишмаслигини келтириб чиқармоқдалар.

Поездлар ҳаракати графиги мунтазам равишда бардод бўлмоқда, хизмат кўрсатиш юзасидан белгиланган тартиб қўпол бузилмоқда, билетсиз пассажирларни олиб юриш, проводниклар ва поезд бошлиқларининг бўш жойларни яширишлари, бошқа тартиббузарликлар жуда секинлик билан тугатилмоқда. Бундай нуқсонлар кўп жиҳатдан кадрлар билан бўш ниш олиб борилаётганлигини, Ўрта Осиё темир йўлида Белоруссия, Болтиқбўйи ва мамлакатдаги бошқа бир қанча темир йўллар тажрибасининг аҳамиятига етарли баҳо берилмаётганлигининг ва бу тажриба нўноқлик билан жорий этилаётганлигининг натижасидир.

Президиум республика аҳолисининг қатнов эҳтиёжларини таъминлаш ишлари қониқарсиз эканини таъкидлаб, Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси зиммасига айтиб ўтилган камчиликларни тугатиш, барча хизмат ва бўлинмалар фаолиятини партиянинг ҳозирги талаблари асосида қайта қуриш юзасидан қатъий чоралар кўриш вазифасини юклади.

Президиум халқ депутатлари Ургут район Советининг аҳолининг ихтиёрий солиқ тўлашини ташкил этиш ва ана шу маблағлардан ўзига қарашли территорияни социал-маданий ривожлантиришда фойдаланиш борасидаги ишлари ҳақида Ургут район ижроия комитетининг раиси А. Турсуновнинг ҳисоботини муҳокама қилди. Президиум бу ишдаги камчиликларни уқтириб ўтиб, уларни бартараф этиш юзасидан узил-кесил чораларни кўришни халқ депутатлари район Советларидан талаб қилди. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумига, халқ депутатлари область Советларининг ижроия комитетларига, шунингдек Ўзбекистон ССР Давлат план комитетига, Қурилиш ишлари давлат комитетига, Молия министрлигига конкрет топшириқлар берилди.

Мажлисда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қабулхонасининг Бухоро, Самарқанд ва Жиззах областларига бориб қабул қилиш ишларига якун ясалди. Кўчма қабулхоналар практикасининг самарадорлигини эътиборга олиб, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига, область ижроия комитетларига ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига шаҳарларда, районларда, меҳнат коллективларида ва гражданларнинг истиқомат жойларида гражданларни мунтазам қабул қилиб туриш, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондириш юзасидан шошилинч чораларни кўриш топширилди.

Президиум мажлисида республика давлат турмушининг бошқа масалалари ҳам кўриб чиқилди ва тегишли қарорлар қабул қилинди.

Кун тартибидаги масалаларни муҳокама қилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси П. Қ. Ҳабибуллаев Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзолари А. Акбаров, Ш. Р. Мирсаидов, А. Н. Носиров, Г. А. Стефановский қатнашдилар.

Президиум мажлисида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. И. Огарок иштирок этди.

Актив йиғилиши

НУКУС. (ЎзТАГ). Автоном республика партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ўн иккинчи беш йилликда ва 2000 йилгача бўлган даврда СССР аҳолисининг соғлиғини муҳофаза қилишни ривожлантириш ва соғлиқни сақлашни қайта қуришнинг Асосий йўналишлари» лойиҳасини муҳокама қилдилар. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси Д. С. Ёдгоров доклад қилди.

Йиғилишда Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари К. С. Саликов нутқ сўзлади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, хўжалик ва касаба союз органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ишчилари касаба союзи республика комитетининг раиси ўртоқ Эркин Маннонович Бўтаевни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

• Босилган материаллар изидан

БЕПАРВОЛИК ПОСАНГИСИДАГИ САНЪАТ

Бундан уч йил муқаддам мен миниатюрачи рассомларни Тошкентда қаердан излашни аниқ билар эдим. «Ўзбекистон» меҳмонхонаси ёнидан Карл Маркс кўчаси бўйлаб 300 метр юрилса, чап томонда, тепаликда бир қаватли кошонага дуч келасиз. Ушбу кошонанинг кўчага қаратиб қурилган қисмида ёдгорликлар дўкони очилиб, халқ усталари ясаган буюмлар сотиларди. Панжаралы деворнинг нарёғида эса жанубнинг гуллари ял-ял очилиб турган қовли бор — бу «Усто» республика бадиий ишлаб чиқариш бирлашмасининг территорияси эди...

БУ ЕРДА Чингиз Ахмаров раҳбарлик қилаётган рассомларнинг ажойиб устахонаси бўлғуси эди, улар кўхна «кундал» санъат технологиясини қайта тикладилар. Бу санъат, яъни ўзбек миниатюраси Палех, Федоскин, Мстер лак миниатюраси дан фарқ қилади. Бу ҳақда журналлар, газеталар, шу жумладан «Известия» газетасининг 1984 йил 314 — сонида ҳам ёзилган эди. Кўргазмага қўйилган дастлабки асарлар нозиклиги ва маҳорат билан ишланганлигидан одамларни лол қолдирди: «Бу археологларнинг топилмаси эмасмикин?». Чунки, ҳар қалай беш асрдан бери «кундал» усулида нақш, расм солиш сир-асрор пардасига ўроғлиқ эдида. Бу санъат намуналарини Самарқанддаги Гўри Амир мақбараси гумбазларида ва бир нечта қаламдонлар сақланаётган музейлардагина кўриш мумкин эди.

...Яна ўша Карл Маркс кўчасида турибман. Ўша иморат, ўша кошона ҳам жойида, анвойи гуллар ҳам яшнаб турибди... Фақат виставка ўзгарган, энди бу ерга Ўзбекистон ССР Театр арбоблари союзи кўчиб келибди. «Усто» бирлашмаси, демакки, миниатюрачи рассомларнинг устахонаси ҳам шаҳар марказидан кўчиб кетибди. Бу ҳақда «Советская культура» газетаси март ойида ёзганидек, рассомлар ўз ихтиёрлари билан кўчкўронларини кўтаришгани йўқ. Чилонзор кўчасидаги уй-жойнинг биринчи қаватида «паноҳ топган» бирлашма эндиликда амалий ишдан узоқлашган. Айтайлик, мискар илгари бўлганидек ҳозир ҳам иш бошлашга уринибмис ёки тунукага бир неча бор болга уриши билан иккинчи қаватда яшовчи кишилар полни гурсиллатиб: «Бемаъниликни тўхтатинг!» дейишади. Иш шу қадар чигаллашиб кетдики, шу ерда яшайдиган одамларнинг болалари бирлашмага келаётган машиналарнинг покришкасини тешиб кетмоқдалар. Болаларнинг ўзига яраша йўриғи бор: бир вақтлар арғимчоқлар, қумлоқ майдончалар бўлган бу файзли ҳовли эндиликда хўжалик ходимларининг ҳовлисига айланиб кетиб, яшчиклар, қоғоз, қириндиларига тўлиб кетган. Миниатюрачи рассомларнинг заготовка тайёрлаш учун ўзлари ясаган ноёб ускуна ҳам темир-терсак уюмига айланган, бир вақтлар бу ускуна рассомларнинг фахри-нфтихори эди, ҳатто Палехдагилар ҳам бунга ҳавас қилишган эди. Ускуна 60 мингга тушган...

Ўзбекистондаги лак миниатюра санъати яна таназзулга юз тутмоқда, деган гапларни мен Москвадаёқ эшитган эдим. Республика халқ рассоми, усталарнинг раҳнамоси ва раҳбари Аҳмаров иш бошлиқдан кетди. Бирлашманинг аввалги директори ва асосчиси Шоҳалил Шоёқубов эса энди илмий иш билан банд. Лекин аҳволнинг бу қадар ночорлиғини мен хаёлимга ҳам келтирмаган эдим. Аслида устахона йўқ бўлиб кетибди ҳисоб. Кўпчилик рассомлар ана шу нозик, аммо серхарҳаша ишни ташлаб кетишибди. Булар орасида Шомаҳмуд Муҳаммаджонов ҳам бор, бир вақтлар унинг асарларини АҚШдаги Бостон музейи сотиб олган эди.

— Аҳволни кўриб юрагим ачишиб кетяпти, — дейди Шоҳалил Шоёқубов. — Ҳозир мен «Усто» бирлашмасида ишлаётганим йўқ. Лекин кўнглим шу ерда. Кулоллар, гул чекувчи усталар, каштачилар ҳоли хароб. Миниатюрачилар тўғрисида эса гапирмаса ҳам бўлади. Улар қўлида пигмент ҳам, бўёқ ҳам, махсус мўйқалам ҳам йўқ. Илгари, биз Палех усталари билан ҳамкорлик қилаётган кезларда, улар бизга совға-салом қилиб туришар эди. Ҳозир ҳам бизни баъзан эслаб туришибди. Палехликлар билан алоқамиз узилиб қолди. Ўзбек миниатюрачилари мактаби ёпилиб қолмоқда. Илгари Мирҳамид Собиров, Ғайрат Камолов, Дилбар Эминова, Мунира Сотиболдиева, Наташа Цой сингари ёш усталар бўлғувчи эди... Ҳозир улар қаерда, билолмай қолдим. Бирлашманинг ҳозирги директори Абдураҳим Умаровга осон тутиб бўлмайди. Республика Рассомлар союзи, бадиий фонди сариқ чақалик ёрдам беришаётгани йўқ. Бундан ўн йил муқаддам Ўзбекистонда амалий санъатни ривожлантириш тўғрисида қабул қилинган қарорни ҳеч ким бекор қилмаган бўлсада, йил сайин аҳвол ёмонлашмоқда. Халқ усталарининг кўпчилиги қариб қолди. Улар билан учрашиб қолсам: «Эй, Шоҳалил, ҳеч кимга керагимиз бўлмай қолди, қадримизга етмай қўйишди. Одамлар гўзалликни унутишди»... — дейишмоқда.

МЕН лак миниатюраси усталаридан бири — Ниёзали Холматовни амал-тақал қилиб тондим. Собиқ мадраса биносида жойлашган атеистик пропаганда марказидаги ҳужрада унга устахона очиб беришибди.

— Илгари биз ҳаммамиз бир бинода, бир устахонада эдик. Кимгадир бизни ажратиб ташлаш зарур бўлиб қолди. Чилонзор кўчасида ишлаб бўлмайди. Буюмлар куритилаётганида газ ажралиб чиқади. Бир қават юқорида эса одамлар яшашяпти. Хавфли, албатта...

Ҳужрага кираверишда қўйилган стулда икки қутича қуритишга қўйилган экан. Уста буларни бундан беш йил муқаддам ясаган. Уларнинг бирига «Ўзбекистонда Совет ҳокимиятининг ўрнатилиши», иккинчига эса «Алибобо ва қирқ қароқчи» деб ном берилган. Ниёзали бу асарларни бироз таъмирлаш, энди эса алмисоқдан қолган усулда қуритаётган экан.

— Санъатимиз айрим тажрибаси кам усталар қўлига тушиб қолиб, кенг истеъмол молига айланиб кетмаса, деб чўчиб юрибман, — деди Холматов. — Мактаб зарур, узвийлик, ворислик керак. Аммо ҳозир бу нарсалар йўқ. Санъат кошиндек сочилиб кетди. Ҳар ким ўз бошига, ўз уйида ишлаяпти.

1978 йилда бирлашма тузилаётганида Ҳолматовни Москва яқинидаги Балашиха шаҳридан Тошкентга таклиф қилишган эди. Ўша кезлар у Москвадаги ўқишини тугатиб, шу ерда ишлаётган эди. Ниёзали юртдошларининг кўҳна санъатини қайта тиклашдек эзгу-ният билан келган эди. Ҳозир унинг аҳволи қалай? Бўёқлар тугамоқда, уларни қаердан топишни ҳам билмайди. Ахир у «халқдан илҳом олиш ҳақида» кўкрагига уриб гапираётган рассомлар союзи раҳбарларининг баландпарвоз гапларига ишона оладими? Очиғини айтсам, мен ҳам бу гапларга ишонмай қўйдим.

ЭНДИ Ўзбекистон лак миниатюраси, халқ санъати тўғрисида бир қанча мутахассислар, санъатшунослик кандидатлари айтган гапларни келтирмоқчиман. Мен улар билан Ҳамза номидаги санъатшунослик институтида сухбатлашдим.

Абдулҳай Умаров: «Чингиз Ахмаров иш сифатига ниҳоятда талабчан одам, у ижод билан конвейер ишлаб чиқариши ўртасидаги фарқни исботлайман, деб ҳолдан тойди. Ахмаров ишдан кетганидан кейин устахона фақат раҳбардан маҳрум бўлибгина қолмади, талабчанлик сусайиб кетди, бунинг оқибатида эса санъат ҳаваскорлик даражасига тушиб қолай, деб турибди».

Акбар Ҳакимов: «Илгари бирлашма шаҳар марказида жойлашган эди, бу халқ усталарига муносабатнинг рамзий ифодаси эди. Энди эса устахона кўздан нарида, тор бинода тиқилиб ётибди, худди шунинг ўзида ҳам халқ усталарига муносабат кўринмаяпти. Ҳозирча ижодкорлар «ҳамлаларга» бас келиб туришибди. Аммо харидорларнинг ўтмас дидига мослаб тайёрланган буюмлар тобора кўпроқ пайдо бўлмоқда».

Сайёра Хўжаева: «Халқ усталарининг ажойиб буюмлари — гул босилган газламалар, гиламлар, кандакорлик асарлари ҳали-ҳали ёдимда. Яқиндагина, 80-йилларнинг бошида ҳам булар кўп эди. Ҳозир эса сифат ниҳоятда тушиб кетди. Санъатни ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилинмаса, ҳамиша шундай бўлади».

Ноила Зиганшина: «Санъат — нозик ниҳол «организмдир», унга фақат ишлаб чиқариш нуқтаи назаридан ёндашиб, заргарни тунукасозга тенглаш мумкин эмас. Шундай қилинса, фақат тунукасозлар қолур эди».

Мутахассисларнинг сўзларини эшитар эканман, нақотки бу воқеалар аждодларнинг эзгу анъаналарини ҳурмат қилиш ҳақида кўп гапирилаётган республикада содир бўлмоқда, деб ўйлаб қолдим. Лоақал лак миниатюраси санъатини олайлик. Бу санъатни қайта бунёд этиш, уни йўқдан бор қилиш учун кўп меҳнат сарфланди. Бу иш республикадагиларнинг қўлидан келди.

Хўш, энди яна бу санъатни унутишмоқчимиз?

Вл. АРСЕНЬЕВ,
«Известия»нинг махсус мухбири.

Тошкент — Москва.
«Известия» газетасининг 259-сони

• Биз—Октябрь фарзандимиз

АРДОҚЛИ ОЛИМ

Ҳабиб Абдуллаев туғилган кунининг 75 йиллигига

Мамлакатимиз илм-фанида шундай сиймолар борки, уларнинг ишлари, илмий фаолиятлари ҳеч қачон унутилмайди. СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ленин мукофоти лауреати Ҳабиб Муҳамедович Абдуллаев ана шундай сиймолардан бири.

Замонамизнинг атоқли олимлари шонли авлодига мансуб бўлган Ҳабиб Абдуллаев ўз илмий фаолияти-ни рудогнез йирик назарий проблемаларига, Ўрта Осиё минерал хом ашё базасини асослаш ва барпо этишга бағишлади. 1935 йили у Ўрта Осиё индустриал институтини тугатгач, у қисқа муддат Лангар қидирув партиясининг бошлиғи бўлиб ишлади. Кейинроқ Москва геология-қидирув институтининг аспирантурасини тугатиб, «Ўзбекистон вольфрам-молибден Лангар конининг геологик тузилиши, минералогик таркиби ва генезиси» темасида кандидатлик диссертациясини ёқлади. Йигирма етти ёшида шу институт аспирантура бўлимига раҳбарлик қила бошлади. 1940 йили Тошкентга ишга юборилди. У кафедра доценти, политехника институти директори, сал ўтмай, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети саноат бўлимининг мудири бўлиб ишлай бошлади. 1942 йилнинг январида республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари вазифасига тайинланди.

Ҳабиб Абдуллаев 1943 йил Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, 1944 йили ҳақиқий аъзоси қилиб сайланди. Ўша йилдан бошлаб у республика илм-фани тараққиётини таъминлаётган етук раҳбарлардан бирига айланди. 1956 йил Ўзбекистон Фанлар академиясининг президенти қилиб сайланди.

1958 йили Ҳабиб Абдуллаев СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси қилиб сайланди. Олим Ленин ордени, икки маротаба Меҳнат Қизил Байроқ, уч маротаба Қизил Юлдуз ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари билан тақдирланди.

Ҳабиб Муҳамедович Совет Иттифоқида катта обрў қозонган ва чет элда таниқли олим эди. Унинг 1956 йили Мексикада ўтган Халқаро геология конгресси секциясининг раиси қилиб сайланганлиги, 1959 йили Швейцарияда ўтган Халқаро минералогия ассоциациясида иштирок этганлиги бунинг далилидир. Хлима-хил геологик делегациялар составида у Францияда, Буюк Британияда, ХХР, ЧСФР, Ҳиндистонда бўлган эди. У Франция Геология жамиятининг аъзоси, Буюк Британия Минералогия жамиятининг ҳақиқий аъзоси қилиб сайланганди.

Қаерда ишламасин Ҳабиб Абдуллаев партия ишига, юксак социалистик идеалларга садоқат билан хизмат қилди. У Иттифоқда улкан обрў-эътибор қозонган олимлардан бирига айланди. Ноёб талант ва ташкилотчилик қобилятига эга бўлган олим республикада фанни ривожлантириш тўғрисида мунтазам ғамхўрлик қиларди. У скарн-руда конларининг пайдо бўлиши шароитларининг умумий назарий масалалари устида иш олиб борди. Регионал геология, ишлаб чиқаришни жонлантириш, Ўрта Осиё, хусусан Ўзбекистон конларининг жойлашиши генезиси, минерал состави ва уни ишга солиш шарт-шароитлари билан шуғулланди.

Ҳ. Абдуллаев умумназарий масалалардан ташқари дала шароитларида олиб борилган ишларда ҳам бевосита қатнашди. Ўз тадқиқотларининг натижалари, шунингдек, ўша пайтда мавжуд фактик материални умумлаштириш асосида ёзган «Ўрта Осиёнинг шеелитли скарнлари» монографияси 1947 йил чоп этилди. Унда Ўрта Осиё барча регионлари ва майдонларида скарн-руда пайдо бўлиши, уларнинг регионал хилма-хиллиги ва хусусияти, минерал составининг муфассал характеристикаси берилди. Олим Ўрта Осиёни илк бора скарн-шеелитли вилоят сифатида асослаб берди. У Лангар, Қўйтош, Ингичка да вольфрам рудаси қазиб олишни кенгайтиришда бевосита иштирок этди. Ингичка кони қурилиши тўғрисида муттасил ғамхўрлик кўрсатди, геология-қидирув ва разведка ишларини ривожлантиришга кўмаклашди, геология разведкачиларга хилма-хил йўл-йўриқ бериб турди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, академик В. А. Обручев олимнинг мана шу монографиясига баҳо бериб, уни Улуғ Ватан уруши йилларида беқиёс амалий аҳамиятга эга бўлган билимларни жамлаган йирик илмий иш сифатида эътироф этган эди. Бу асар, деб ёзган эди академик, вольфрам янги конларини қидириб топишда зарур қўлланма бўлиб хизмат қилади.

Бу башорат тўғри бўлиб чиқди. Кейинги йилларда кўпгина конлар мана шу назарий умумлашма қоидалар асосида топилди ва ишга туширилди. Шуни айтиш мумкинки, монография чоп этилган даврда 50 тадан сал ортиқроқ кон мавжуд бўлса, ҳозирги пайтда уларнинг миқдори 200 тадан ошиб кетди.

1949 йили Ҳ. Абдуллаевнинг «Ўрта Осиё металлогеник бўйича очерки» монографияси босилиб чиқди. Олимнинг ўзи бу асарни дастлабки монографиянинг бевосита давоми деб ҳисоблаганди. Бу асарда элементлар спектр (вольфрам, темир, қалай) кенгайтирилиб, руда конлари умумий классификациясига боғлиқ йирик назарий масалалар илгари сурилди.

Ҳабиб Муҳамедович металлургия саноати учун республиканинг минерал, хусусан темир руда базасини барпо этишга интилиб, скарн, руда конларини ўрганиш билан тинимсиз шуғулланди. Унинг ташаббуси билан Ўзбекистон геология бошқармаси Тошкент атрофи ва Чимкент районларида темир рудаси излаш юзасидан қидирув ишларини олиб борди. Бунинг натижасида бир қатор темир конлари аниқланиб, ўрганилди.

Илмий адабиётлар ва улкан фактик материалларни чуқур таҳлил қилиш асосида кейинги йилларда олим янги-янги илмий ишларни

Суратда: Ҳабиб Абдуллаев (чапдан учинчи) ҳамкасблари даврасида. (Сурат архивдан олинди).

рўёбга чиқарди. Бу асарларда илк маротаба руда пайдо бўлишдан иборат мураккаб проблема чуқур ёритиб берилди. Бу илмий ишлар мамлакат геология илмий жамоатчилиги томонидан кенг муҳокама қилинди, маъқулланди. Кейинроқ улар чет тилларга ҳам таржима қилинди. Бу асарларда илгари сурилган масалалар ҳали ҳозиргача қизғин мунозараларга сабаб бўлиб келмоқда «Интрузиялар билан рудаланиш» генетик алоқаси проблемаси бўйича амалга оширилган комплекс тадқиқотлар учун Ҳ. М. Абдуллаев 1959 йили Ленин мукофотига сазовор бўлди.

Олим ишлаб чиқариш билан алоқани кенгайтиришга катта аҳамият берди. Унинг ташаббуси билан янги-янги конлар, заводлар пайдо бўлган эди. Умумий геология ва тематик тадқиқотлар бўйича унинг маслаҳати билан амалга оширилган тадбирлар кўлами ғоят кенг. Чотқол-Қурама тоғлари регионида руда жиҳатидан магматизм ва металлогения бўйича янги қоидалар тадқиқ этилганлиги ва ишлаб чиқилганлиги мана шу изланишларнинг энг ёрқини бўлди дейиш мумкин. Регион учун ғоят мунозарали масалалар дадил ҳал этилар, илмий жиҳатдан чуқур асосланарди. Яқинда ишга туширилган Учқулоқ кони ўша илмий қидирув ишларининг узвий давоми бўлди. Ўша тематик партия тадқиқотларининг натижалари коллектив бўлиб яратилган «Чотқол-Қурама тоғлари магматизми ва металлогениясининг асосий хусусиятлари» монографиясида ўз ифодасини топди.

1960 йили Ҳ. Абдуллаевнинг яна бир йирик асари «Ўрта Осиё магматизми ва металлогенияси» чоп этилди. Ўша йили Ҳабиб Муҳамедович иккинчи Бутуниттифоқ металлогения кенгашида «Чуқур металлогеник хари-талар тўғрисида» доклад билан чиқди. Чуқурлик прогнозлашдаги эндиликда республика минерал базасини кенгайтиришнинг асосий масаласидир. 1961 йили ёзилган ва вафотидан кейин Москвада чоп этилган яна бир йирик асарида олим умуман металлогения ва геологиянинг муҳим масалаларини қаламга олган эди, Муаллиф бу асарда жаҳоннинг структура геология зоналари, рудага бой районларини муфассал таърифлаб берди. Яна бир йирик илмий иш — «Металлогения — фойдали қазилма конларини қидиришнинг геологик асоси» лекциялар курси ҳам олимнинг вафотидан кейин нашр этилган эди. Мана шу илмий иши учун Ҳ. Абдуллаевга вафотидан сўнг 1973 йили фан ва техника соҳасида Ўзбекистон ССР Беруний номидаги давлат мукофоти берилди.

Ҳабиб Муҳамедович Ўзбекистонда илмий ишларни ташкил этишга кўп куч ва вақт сарфлади. Унинг кучғайрати билан янги геологик илмий-тадқиқот институтлари ташкил этилди, кўплаб талантли ёш олимлар тарбияланди.

Ҳ. М. Абдуллаев илмий ва ижтимоий фаолиятининг аҳамияти шундаки, унинг раҳбарлигида кўпгина йирик коллективлар шаклланди. Геолог олимларнинг бутун бир авлоди вояга етди. Уларнинг айримлари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари ва мухбир аъзолари қилиб сайландилар. Атоқли олим ва талабчан устознинг тадқиқот ишларини олиб боришдаги куч-ғайрати ва ташаббуси ижодий изланишларга меҳр-муҳаббати, фанга фидойиларча хизмат қилиши, тафаккури ўткирлиги унутилмас намунадир. Буларнинг ҳаммасини у ўз шогирдларига сингдирар, улардан ҳам шундай иш олиб боришни талаб қиларди. Ўз шогирдларида ижодкорлик руҳини тарбиялай бориб, устоз ҳеч кимни ҳеч қачон ўз ғояларини исканжасига олмасди. Балки ёшларни янги-янги изланишларга даъват этар, баъзи жиҳатдан вақтинча хом хаёл бўлиб туюлган ҳар қандай ғояларга ҳам ҳурмат билан муносабатда бўларди. Ҳабиб Абдуллаев истиқболни олдиндан кўра олган, ўзининг бутун ҳаётини муҳим масалаларни ҳал этишга бағишлаган йирик олим, ажойиб инсон эди.

П. ҲАБИБУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

СССР Молия министрлиги ва СССР Давлат банкидан

ВАТАН КОСМОНАВТИКАСИНИНГ АСОСЧИСИ К. Э. ЦИОЛКОВСКИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 130 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ЭСДАЛИК ТАНГАСИНИ МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ТЎҒРИСИДА

Ватан космонавтикасининг асосчиси К. Э. Циолковский туғилган кунининг 130 йиллиги муносабати билан 1987 йилнинг 17 сентябрида қиймати 1 сўмлик эсдалик тангаси муомалага чиқарилди.

Қиймати 1 сўмлик эсдалик тангаси оқ рангли мис — никель қотишмасидан тайёрланади ва диаметри 31 миллиметрли доира шаклида бўлади.

Танганинг олди ва орқа томонлари доира бўйлаб қабариқ ҳошияга эга бўлади.

Танганинг олд томонида СССР Давлат герби жойлашган ҳамда «СССР», «1 рубль» ва «1987» ёзуви бор.

Танганинг орқа томонида юлдузли осмон ва учиб кетаётган ракета фонида Москва шаҳрида К. Э. Циолковскийга қўйилган ёдгорлик бир қисмининг қабариқ тасвири жойлашган, унинг чап томонида «1857», «1935» саналари ва доира бўйлаб «К. Э. Циолковский» ёзуви бор.

Танга гардиши қиррасининг чуқур қилиб икки жойига «один рубль» сўзлари ёзилган ва улар икки нуқта билан ажратилган.

К. Э. Циолковский туғилган кунининг 130 йиллиги муносабати билан муомалага чиқариладиган эсдалик тангаси ҳозирги вақтда муомалада бўлган тангалар билан бир қаторда давлат, кооператив, жамоат корхоналари, муассасалари, ташкилотлари, колхозлар ҳамда айрим шахслар томонидан барча турдаги тўловларга, шунингдек жорий, ҳисоб-китоб счетларига, омонатларга, аккредитивларга ўтказиш ва юбориш учун банклар, омонат кассалари ҳамда алоқа министрлиги корхоналари томонидан мутлақо чекланмаган тарзда қабул қилиниши шарт.

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИСИ! ҲОСИЛ ЙИҒИМ-ТЕРИМИДА УЮШҚОҚЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ — СЕНИНГ ҲАМ БУРЧИНГ!

ХАЛҚ КОНТРОЛИ САҲИФАСИ
1987 йил, сентябрь № 9 (293)

● *Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетида*

Ҳаракат астойдил бўлсин

Аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда республика матлубот кооперацияларининг роли катта. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети уларнинг фаолиятини янада яхшилаш ва такомиллаштириш масалаларини кўриб чиқиб, Ўзбекбирлашув правлениеси олдига бир қатор вазифаларни қўйган эди. Шундан бери бир ярим йилдан кўпроқ вақт ўтди. Хўш, ана шу муддат ичида матлубот кооперациялари фаолиятида қандай ўзгаришлар бўлди?

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети яқинда ана шу соҳа бўйича ўтказилган текшириш натижаларини муҳокама қилди.

НУҚСОНЛАРНИ КИМ ТЎҒРИЛАЙДИ?

— Ҳарчанд ҳаракат қилсак ҳам баъзи соҳалар бўйича ярим йиллик план-топшириқларини бажара олмадик, — дейди Тошкент область матлубот союзи раиси У. Мираипов. — Масалан, алкоголсиз ичимликлар ва ишлов берилган асал ишлаб чиқариш планига олти процент етмай қолди. Баъзи турдаги нон маҳсулотлари тайёрлашда ҳам ана шундай қолоқлик бўлди.

Қолоқлик фақат маҳсулот ишлаб чиқаришда содир бўлаётгани йўқ. Нон заводлари қувватидан тўла фойдаланилмаяпти, юк ортиш ва туширишда ишлари тўла механизациялаштирилмаган, маҳсулот таркибидаги қанд ва ёғ миқдори онда-сонда ўлчанади. Савдо тармоқларига нон сифат ҳужжатларисиз юборилянти. Оржоникидзе район матлубот союзи тайёрлов идорасига қарашли консерва цехида технология режими ва санитария қоидалари бузилаётир. Оржоникидзе, Пискент ва Янгийўл районларида маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасини жорий этиш тўхтатиб қўйилди. Энг катта иллат шундаки, ишдаги ана шу камчиликларни тўғрилаш учун ҳеч ким ҳаракат қилмаяпти. Масалан, Чирчиқ озиқ-овқат комбинатида унли кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқариш ярим йил мобайнида 76 процент, асал қадоқлаш 19 процент бажарилганига, Тошкент савдо ташкилотларига 17 минг сўмлик кондитер маҳсулотлари кам етказиб берилганига қарамай бу ерда иш ҳамон эскичасига давом эттирилянти. Комбинатда ишлаб чиқаришни қайта қуриш фақат қуруқ гап бўлиб қолаётир. Текшириш даврида «Ирис» конфетларини ўрайдиган машина, автопогрузчик ва бошқа баъзи техникалар тўхтатиб қўйилганлиги маълум бўлди. Маҳсулот сифати назорат қилиб борилмаётгани, комбинат директори Жундибоевнинг ишни ўз ҳолига ташлаб қўйганлиги баъзан ностандарт ширинликлар ишлаб чиқарилишига сабаб бўляпти. Директор корхонада тартиб ўрнатиш учун ҳеч қандай чора кўрмаяпти. Рейд жараёнида шу ерда 27,5 минг сўмлик консервалар зарур моддалари етарли бўлмагани ва бошқа сабаблар билан брак қилинди.

КУТИБ ЎТИРИШ ЯРАМАЙДИ

Халқ назоратчилари Сурхондарё областида бу соҳада янада ташвишли аҳволга дуч келдилар. Ярим йил мобайнида область матлубот союзи корхоналарида колбаса маҳсулотлари ишлаб чиқариш плани атиги 30 процент, консерва маҳсулотлари —46 процент қилиб бажарилган холос. Асосий фондларни ишга туширишнинг топшириғи ҳам ўлда-жўлда. Корхоналарнинг раҳбарлари икки гапнинг бирида техникавий аҳвол ночор эканлиги ҳақида шикоят қиладилар-у, аммо уни ремонт қилиш тўғрисида жон куйдирмайдилар. Область матлубот союзига қарашли ремонт-монтаж комбинати кейинги 1,5 йил ичида новвойхона, холодильник жиҳозлари, тарози-ўлчаш техникаси ремонтини 48 процент қилиб бажарди. Денов агросаноат комбинатида томатни қайта ишлаш линияси ўтган йили монтаж қилинганича ишлатилмаяпти.

Область матлубот союзи қошида ўтган йили сифат бўйича кенгаш тузилган, унинг аъзолари белгиланган эди. Аммо иш шу билан тўхтаб қолди. Кенгашнинг ишламаётгани эса маҳсулот сифатига путур етказяпти. Ярим йилда новвойхоналарда 7,6 тонна нонинг чиқитга чиқарилгани ана шунинг оқибатидир. Шўрчи район матлубот жамиятига қарашли кондитер цехида маҳсулотлар технология талаблари асосида тайёрланмаяпти. Шу сабабли бу ерда ишлаб чиқарилаётган жўхори кулча, пряниклар харидоргир бўлмаётир.

Район тайёрлаш конторалари холодильниклар ва бошқа зарур механизмлар билан таъминланмаган. Кўп ишлар қўлда бажарилади. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш топшириқлари уддаланмаяпти, қорамолларни бўрдоқига боқиш ҳам ночор аҳволда.

РАНГ КЎР — ҲОЛ СЎР

Республикада кўпгина нон заводларида маҳсулотни юклаш, ташиш ва туширишнинг илғор усулларидан кенг фойдаланилянти. Бироқ Фарғона область матлубот союзида (раиси А. Йўлдошев) эса бу соҳада ҳамон эскича усул давом этяпти. Нон заводларида юк ортиш, туширишқўлда бажарилмоқда, нон маҳсулотларини контейнер усулида ташиш ташкил этилмаган. Қува район матлубот союзига қарашли нон комбинатида учта элакдан иккитаси ишлатилмаётир. Корхонада технология интизомига ҳеч ким риоя этмайди. Бу ерда текшириш давомида бир тонна ширин қаламчалар брак қилинди. Фарғона район матлубот союзининг кондитер цехида 400 килограмм қандолатчилик маҳсулотлари чиқитга чиқарилди.

Халқ назоратчилари Ўзбекистон консерва заводида планга нисбатан 72 процент унли қандолат маҳсулотлари, 46 процент миқдорида қайта ишланган қуруқ мева, 38 процент асал ва 13 процент консервалар кам етказиб берилганини аниқладилар. Маҳсулот сифати норматив-техника талабларига ҳамиша ҳам тўғри келмаяпти. Заводда ҳатто 1985 йилда ишлаб чиқарилган ва истеъмол қилиб бўлмайдиган 11 тонна олма ва беҳи қиёмлари, 11,8 минг банка ностандарт помидор шарбати сақланаётгани маълум бўлди.

Халқ назоратчилари аниқлаган бу камчиликлар Ўзбекбирлашув саноат корхоналари ишини изчил назорат қилиб бормаётганлиги сабабли рўй бермоқда. Ўзбекбирлашув правлениеси ишлаб чиққан сифатни бошқариш тадбирлари конкрет эмаслиги, лаборатория назорати суст ташкил этилганлиги ўз навбатида сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарилишига олиб келмоқда. Шу йилнинг олти ойи мобайнида 91 минг сўмлик ана шундай маҳсулотлар реализация планидан олиб ташланди.

Республика Халқ контроли комитети текшириш натижаларини комитет мажлисида муҳокама қилиб, камчиликларга йўл қўйгани ва масъулиятсизлик кўрсатгани учун область матлубот союзларининг бир қатор раҳбар ходимларига нисбатан жазо чоралари кўрди. Айрим мутасадди ходимларга эса пул начётлари солинди. Ўзбекбирлашув правлениесига ишдаги камчиликларни зудлик билан тугатиш вазифаси топширилди.

● Техника тараққиёти — юксалиш қаноти эканлигини унутиб қўйишяпти.

● Ишда суръат ҳам, сифат ҳам бўлсин.

● Хотиржамликка ўрин йўқ.

● Сўз ва иш бирлиги қани?

● Озиқ-овқат корхоналарида нега қолоқлик рўй беряпти?

● Иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлар.

● Жиззах область Пахтакор районидаги Кичанов номли совхозда давлатга топширилдиган 10,5 минг тонна ҳосилнинг 8,5 минг тоннаси машиналарда териб олинади. Мавжуд 106 та терим агрегатлари ва бошқа техника сифатли ремонт қилинди.

Суратда: йириклаштирилган 1-бригада бошлиғининг ўринбосари Е. Нортоев, совхоз халқ контроли группаси раиси Б. Тожибоев ва халқ назоратчилари Р. Аваэов, Қ. Расуловлар навбатдаги рейдда терим машиналарининг қандай ремонт қилинганлигини текширмоқдалар.

У. Қўшвоқов фотоси.

● *Назоратчи сўз сўрайди*

Сўзда ва амалда

● Хўжалигимиз бу йил 5400 тонна пахта топширишга сўз берган. Далаларда мўл ҳосил етиштирилди.

Аммо уни йиғиб-териб олишга тайёргарлик талаб даражасида бўлмаяпти. Масалан, ишга тайёр деб айтилган 9 та терим агрегатида баъзи нуқсонлар борлиги сабабли улардан унумли фойдаланиб бўлмайди. Халқ назоратчилари текширувидан кейин мавжуд 41 та терим машинасининг ремонт сифати қайта кўриб чиқилди. Шунда район агросаноат бирлашмаси ремонт устахонаси чўтка, барабан сингари эҳтиёт қисмлар билан тўлиқ таъминламаганлиги сабабли 18 та кўрак териш агрегатининг тўрттаси, 11 та кўрак чувиш машинасининг биттаси ҳамон ремонтга муҳтож экани маълум бўлди.

Бу йил хўжалигимизда жами ҳосилнинг 70 проценти машиналарда териб олишга қарор қилинган экан ҳамма эътибор техникани сифатли созлаб қўйишга қаратилмоғи керак.

Э. КАРИМОВ,
Қашқадарё областидаги 37-«Гулбоғ» совхози халқ контроли группаси раиси.

Панд еб қолманг

● Пастдарғом, Жомбой, Большевик районларида техникани пахта йиғим-теримига шайлаш суст кетмоқда. Большевик районидаги Киров номли, «Чимбойобод» колхозларида айниқса аҳвол ташвишли. Бу хўжаликларда гарчи техниканинг асосий қисми мавсумга шайлаб қўйилди, деб маълумот берилган бўлсада, текшириб кўрилганда аҳвол бошқача бўлиб чиқди. Пастдарғом районидаги «Москва» ва «Ўзбекистон» колхозларида пахта териш машиналарида қусурлар кўп. Шунингдек йўл ва кўприкларни, хирмонларни ремонт қилишга ҳам эътибор кам бўляпти. Пахта эгатларига ҳамон қўллатиб сув қўйилянти.

А. СИНЧЕНКА.
Самарқанд область халқ контроли комитетининг инспекторн.

Касални яширсанг...

● Совхозимиз пахтакорлари бу йил ҳосилнинг 90 процентини машинада теришга ҳад қилишган. Йиғим-теримга тайёргарлик ишлари ҳам кўнгилдагидек олиб борилди. Хўжалик механизаторлари мавжуд 80 та машинани мавсумга тахт қилиб қўйиш учун астойдил ишладилар. Лекин С. Сулаймонов бошқарувчи бўлган 4-бўлимдан ремонт чала эканлиги тўғрисида сигнал келди. Партком топшириғига кўра, дарҳол оператив текшириш комиссияси тузилди.

Бўлим устахонасидаги машиналарни бирма-бир текшириб чиқдик. Мавжуд 17 машинадан 8 таси яхши ремонт қилинган, қолганлари тайёр эмас экан.

— Қолган машиналарда майда-чуйда камчиликлар бор, тезда тўғрилаймиз, — деб баҳона қилди бўлимнинг катта механиги Исроил Абдурасулов.

Қаранг-а, майда-чуйда камчилик эмиш. Учта машинада аккумулятор, тўрттасида динамо, релье етишмайди. Айрим машиналарнинг кардани ишдан чиққан. Бундай нуқсонлар қолган машиналарда ҳам бор.

«Касални яширсанг, иситмаси ошкор қилади» деган гап тўғри. Нуқсонларни хаспўшламай тўғрисини айтишганда, аҳвол бунчаликка бориб етмасди. Мана, энди дўппи тор келганда —терим бошланиши олдидан ёрдам сўрашга тўғри келди.

Э. НОРЧАЕВ,
Боёвут районидаги Руцкий номли совхоз халқ контроли бош группаси аъзоси.

«Совет Ўзбекистони» рейди

ИШДА БУРИЛИШ ДАРКОР

Ўтган йили Бўз районида 10,3 минг тонна пахта бункерлардан тўкилган эди. Бу, ялпи ҳосилнинг 38,5 процентини ташкил этади. Ҳар бир машина билан ўртача 58 тоннадан пахта терилди. Терим даврида 30 дан ортиқ «зангори кема» бекор турди. Лекин четдан 2128 нафар ёрдамчи чақирилиб, уларга 484 минг сўм иш ҳақи тўланган.

Бу йил районда машина теримида катта бурилиш ясаш, ялпи ҳосилнинг камида 23 минг тоннасини ёки 70 процентини техника ёрдамида йиғиштириб олиш, теримга ҳашарчиларни жалб этмасликка қарор қилинди. Шу мақсадда 7750 гектар майдондаги ғўза машинабоп қилиб ўстирилди. Бу иш халқ назоратчилари назоратида бўлди. Ҳамма хўжаликларда машина теримига кенг йўл очиш мақсадида комплекс тадбирлар ишлаб чиқилди. Ҳар бир машина билан ўртача 122 тоннадан пахта териш мўлжалланмоқда.

Ҳозир районда мавжуд 190 та «зангори кема» тайёргарлик чизиғига келтириб қўйилди. Шундан 56 таси янги сотиб олинган. Улар тажрибали механик-ҳайдовчиларга топширилди. Механизаторлар ўз агрегатларини юргизиб, синаб кўрмоқдалар. Аниқланган нуқсонларни жойида бартараф этаётирлар.

Пахта терилиши муваффақияти механизаторларнинг тажрибаси, техникани оқилона ишлата олишига боғлиқдир. Шунинг учун ҳар бир хўжаликда механизаторлар ўқитилиб, малакаси оширилди. Уларга пахтани тез, тоза ва тўкмай териш учун нималарга эътибор бериш кераклиги, шпинделларни созлаш йўллари ўргатилди. «Ленинчи» совхозининг марказий трактор паркида район механизаторларининг слёти ўтказилди. Слёт қатнашчиларига фойдали маслаҳатлар берилди. Энг муҳими, теримни қандай ташкил этиш хусусида маслаҳатлашиб олиндн. Энг кўп пахта терган, пахтанинг тўкилишига йўл қўймаган икки механик-ҳайдовчи енгил автомашина билан мукофотланиши эълон қилинди. Машина теримида фаол қатнашган, виждонан ишлаган барча механизаторлар турмуш учун зарур нарса билан тақдирланади.

Бу ишларни амалга оширишда халқ назоратчилари фаол қатнашмоқдалар. Терим даврида пахта нобудгарчилигига йўл қўйилмайди. Район халқ контроли комитети нобудгарчиликка қарши курашувчи оператив группа тузди. Ҳар бригадада биттадан жами 120 та назорат пости ташкил этилди. Бу постларда 360 назоратчи иш бошлади.

Районда кўсак терадиган, чувийдиган машиналар, пахта ташийдиган прицеплар, пахта юклагичлар ремонтдан чиқарилди. Дефолиантлар тайёрланди. Бу агротехник тадбир яқин кунларда сифатли қилиб амалга оширилади. Районда машина терими оммавий бошланади. Рейд бригадаси аъзолари тайёргарлик чизиғига келтириб қўйилган машиналарни кўздан кечиришмоқда. Текширишда «Ленинчи» совхозидаги мавжуд 67 та терим агрегатининг баъзиларида носозлик борлиги аниқланди. Деярли ҳамма машинада ёнилғи бакининг қопқоғи йўқ. Бригадаларда юзта пахта ташийдиган прицеп бор. Айрим прицеплларнинг сеткалари йиртилиб кетган. Уларнинг ремонтига ҳали қўл урилгани йўқ.

Ўтган йили ҳар бир машинага механизаторнинг исм-фамилияси, участкаси, бригадаси, кунлик нормаси, мажбурияти ёзилган кўрсаткич тахтаси осилган эди. Бу мавсумда машиналарнинг кўпини бошқа механизаторлар бошқарадилар. Лекин эски тахтачалар янгиланмаган.

Текширишда И. Холиқназаров созлаётган машинада шпинделнинг тиши калталиги, И. Рўзиевга биркитилган машинада ўт ўчиргич, О. Ғаниевнинг машинасида аккумулятор йўқлиги маълум бўлди. Умуман, совхоз бўйича 20 та аккумулятор етишмайди.

Бу хўжаликда ўтган йили ҳосилнинг 37 проценти техника ёрдамида терилган эди. Бу йил 8 минг тонна пахта ёки ҳосилнинг 70 проценти «зангори кема»лар билан терилади. Тайёргарлик юксак мажбуриятга яраша бўлиши лозим.

Энгельс номли колхозда ҳам машина теримига тайёргарлик ишларида анчагина камчиликлар бор. Колхоз механизаторлари ялпи ҳосилнинг 80 процентини териб бериш мажбуриятини олишган. Колхоз далаларида 17 та «зангори кема», 4 та кўсак терадиган, 3 та кўсак чувийдиган агрегат ишлайди. Рапортда барча техника мавсумга шай эканлиги айтилган. Текшириб кўрилганда эса, А. Исоқов бошқарадиган терим агрегатида юқори босимли ёнилғи насосида ишкал борлиги, аккумуляторн чатоқлиги аён бўлди.

— Мойлаш материаллари етишмайди, — деди механик ҳайдовчи А. Исомиддинов. — Боз устига колхозимиз беш йил илгари техника хизмати кўрсатадиган «АТУ-А» маркали машина сотиб олган эди. Унинг паспорти, техник ҳужжати йўқлиги учун ГАИ тўхтатиб қўйган. Заводга хат ёзиб, унинг паспортини сўраб оладиган киши топилмаяпти.

— Терим машиналарининг аппарати Балиқчида, тракторлар эса Хўжаободда ремонт қилинади. Моторини эса Минск мотор-ремонт заводидан оламиз, — дейди Карл Маркс номли колхоз бош инженери М. Қўлдошев, — Балиқчилик ремонтчилардан хурсандмиз. Лекин мотор сифати талабга жавоб бермайди. Биз бу йил олган учта мотор носоз чиқди. Натижада заводдан одам чақиртиришга мажбур бўлдик.

Халқ назоратчилари бундай нуқсонларга бошқа хўжаликларда ҳам дуч келишди. Район агросаноат бирлашмасининг техника назорати бўлими ходимлари, хўжалик раҳбарлари, инженерлари рейд жараёнида аниқланган нуқсонларни зудлик билан тугатсалар, айни муддао бўларди.

А. ЎРМОНОВ,
Бўз район халқ контроли комитетининг раиси.

Н. АҲМАДЖОНОВ,
район халқ контроли комитетининг инспектори.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

● *Бизга ёзадилар*

ВАЪДАГА ВАФО КЕРАК

Жиззах областидаги кўпгина хўжаликларда сабзавот ва картошка етказиб бериш юзасидан шартнома мажбуриятлари вақтида бажарилмаётир. Айниқса Бахмал, Зомин ва Зарбдор районларида ана шундай аҳвол содир бўляпти. Бахмал райони халқ контроли комитети ўтказган текширишда хўжаликлар 5600 тонна сабзавот ва картошка топириш юзасидан олган мажбуриятининг оз қисмининигина бажарганлиги аниқланди. Зомин райони совхозларида эса бундан ҳам кам сабзавот топширилди. Зарбдор райони хўжаликлари бу йил 1 минг тонна пиёз етиштириш ва давлатга сотишни режалаштирган эди. Бироқ текшириш ўтказилган кунгача топширилган ҳосил мажбуриятнинг оз қисмининигина ташкил этгани маълум бўлди. Бундай бўшашувчилик областнинг бошқа бир қатор районларида ҳам рўй бераётир.

Область халқ контроли комитети «Андижон», Й. Курбонов номли, «Горний» совхозларининг директорлари З. Ғойибназаров, Ж. Курбонов, У. Тамбеков, шунингдек Ульянов номли совхознинг бош агрономи М. Усмонов ўртоқларга нисбатан интизомий чоралар кўрди.

ЖИДДИЙ НУҚСОНЛАР

Наманган область халқ контроли комитети жойларда уй-жой қурилиши планларининг бажарилиши ҳамда уларни фойдаланишга қабул қилиб олиш тартибига қандай риоя қилинаётганлигини атрофлича ўрганди. Бир қатор қурилиш ташкилотларида бу соҳада жиддий нуқсонлар рўй бермоқда. Қурилиш-монтаж ишлари бир маромда олиб борилмаяпти. «Намангангаз» ишлаб чиқариш бирлашмасининг хўжалик ҳисобидаги қурилиш-монтаж участкаси «Ороғмоҳ» уй-жой массивида 8 квартирали уйни ирригация иншоотларисиз ва кўкламзорлаштирмай фойдаланишга топширди. Халқ назоратчилари қурилиш-монтаж участкаси икки минг сўмлик ишни сифатсиз бажарганлигини аниқладилар. Шунингдек, Шредер номли мевачилик совхози икки квартирали уйни фойдаланишга қабул қилиб олганлигини ҳисоботга киритди. Бироқ бу уйни давлат комиссияси қабул қилиб олганлиги тўғрисида акт ёзилмаган эди. Текшириб кўрилганда бу ерда ҳам кўпгина ишлар кўшиб ёзилганлиги маълум бўлди.

Область халқ контроли комитети текшириш натижаларини муҳокама қилиб «Наманганга»з» ишлаб чиқариш бирлашмасининг хўжалик ҳисобидаги қурилиш-монтаж участкаси бошлиғи А. Абдухонов, шу бирлашма капитал қурилиш бўлими бошлиғи А. Абдусаматова, Шредер номли совхоз директори М. Исматуллаевга қаттиқ виговор эълон қилди.

МОЛИЯ ИНТИЗОМИ БУЗИЛЯПТИ

Самарқанд область дон маҳсулотлари бошқармасида иш ҳақи фондидан нотўғри фойдаланилмоқда, штат интизоми қўпол тарзда бузилаётир. Масалан 5-дон маҳсулотлари комбинатида ишлаб чиқариш ходимлари ҳисобидан енгил автомашина шофёри ишлатиляпти. Кадрлар бўйича инженерга эса телетайпчи лавозимидан маош берилмоқда. Жомбой, Каттақўрғон дон маҳсулотлари комбинатида ҳам давлат маблағидан ўзбилармонлик билан фойдаланилмоқда.

Область халқ контроли комитети 5-дон маҳсулотлари комбинати директори ва бош бухгалтери Х. Знёдуллаев ва А. Ниёзова молия-штат интизомининг бузилишига йўл қўйганликлари учун пул начёти солди. Область дон маҳсулотлари бошқармаси бош бухгалтери М. Бударниковга нисбатан ҳам моддий жазо чораси кўрилди. Бошқарма план-ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи М. Асадова виговор эълон қилинди.

В. ШТАПОВ.

● *Ташвишли сигналлар*

ШИЙПОН ШИП-ШИЙДОН

Мирзачўл районидаги «Советская Россия» совхозида 32 та дала шийпони бор. Аммо уларнинг айримлари пахта йиғим-терими мавсумига шай этилмади. Аслида бу йил Жиззах области хўжаликларидаги дала шийпонларини реконструкция қилиш, уларда меҳнаткашларнинг яхши ҳордиқ чиқаришлари учун энг қулай шароитлар яратиб бериш режалаштирилган эди. Жойларда бу соҳада анча ишлар қилинди. Кўринадаги хўжаликларда кўп шийпонлар деҳқонларнинг ҳақиқий оромгоҳига айлантирилди. Ана шулар қаторида «Советская Россия» совхозида ҳам 18 та дала шийпонини реконструкция қилиш мўлжалланган эди. 8 та дала шийпонида ишга зудлик билан киришилди-ю, орадан кўп ўтмай ҳовур босилиб, иш тўхтатиб қўйилди.

Хўжаликнинг Б. Аъзамов, М. Сотимов, Н. Маҳмудов бошлиқ бригадалари дала шийпонлари ҳозир эгаси кўчиб кетган ҳовлидек ҳувиллаб ётибди. Ремонт ҳақида гап очилмаган бўлса совхоз директори А. Сўпиев «қурилиш материаллари етишмайди», деб зорланади. Аслида бу ерда гап қурилиш материаллари ҳақида эмас, ҳафсаланинг йўқлигида. Агар хўжалик раҳбарлари астойдил қизиқканларида ҳозиргача аҳолли дала шийпонларининг атрофи тартибга келтириб қўйиларди. Қарангки, баъзи шийпонлар ҳатто ипак қурти боқилганидан кейин ҳам тозаланмаган. Шийпонлар атрофидаги дарахтлар қаровсиз қовжираб ётибди. Уларда зарур жиҳозлар — лаган, термос, сирланган челаклар йўқ, радиоприёмник, телевизор келтирилмаган. Бригадаларнинг йиллик план ва мажбуриятлари, уларнинг бажарилиши ҳақидаги маълумотлар, социалистик мусобақа экрани турли шиорлар эса ҳам келмаган. Хўш, шиппшийдон бу шийпонларни меҳнаткашларнинг дала ҳовлиси деб атаб бўладими!

Ҳ. ИСКАНДАРОВ.

ҚАЛЛОБЛИКНИНГ ЖАЗОСИ

Айб борнинг қўли қадтирар экан. «Учқизил» чўчқачилик совхозининг директори Э. Чорневни ҳам кейинги пайтларда тез-тез қалтироқ тутадиган бўлиб қолди. Бундай ҳолат унда кўпнича «фалончи қўшиб ёзганмиш» деган гапни эшитгач рўй берадиган бўлди. Унинг ранги ўчиб, оёқ-қўли дир-дир титраётганини кўрганлар «илгари туппа-тузук юрган одамга нима бўлдийкин» деб ҳайрон қоладилар. Титроқ касали юқумли эканми, совхоз директори билан тез-тез шивирлашиб юрадиган район «Заготскот» идораси бошқарувчиси Т. Шерматов ҳам юрак ўйноғи бўлиб қолди.

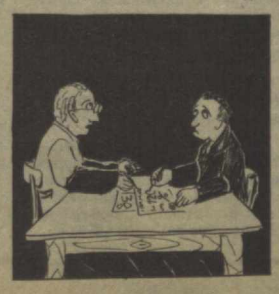

Ниҳоят Сурхондарё область халқ контроли комитети ходимлари совхозда текшириш ўтказганларидан кейингина бу хилдаги касаллик қаердан пайдо бўлганлиги равшанлашди. Э. Чорнев совхозда чўчқачиликни ҳалол йўл билан ривожлантириш ўрнига алдамчиликка ўтиб олиб, Т. Шерматов билан келишган ҳолда ўтган йили гўшт етиштириш планига 22 тонна чўчқа гўштини қўшиб ёздираверган экан. Қилмиш — қидирмиш дейдилар. Совхоз директори Э. Чорнев ҳам, район «Заготскот» идораси бошқарувчиси Т. Шерматов ҳам хизмат лавозимидан олиб ташланди. Уларга қайбаракаллачилик қилиб турган совхоз бош бухгалтери А. Саидқулов ҳам жазодан четда қолгани йўқ. Унга қаттиқ виговор берилди. Энди бу қўшиб ёзувчиларнинг иши билан тергов органлари шуғулланади.

В. ШОКИРОВ.

ҚУРИЛИШДА СИФАТ ЙЎҚ

Нукус шаҳрида бир қатор объектларни қуриш узрсиз кечиктириб юборилмоқда. Бунинг сабаби меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомининг бузилаётганлигидир.

Одатда бошланган қурилиш 12—14 ойда битказилиб, фойдаланишга топширилиши керак. Максим Горький кўчаси билан Калинин кўчаси кесишган жойдаги 1 миллион 56 минг сўмлик маблағ сарфлаб қурилаётган беш қаватли 33 квартирали уй-жой ҳамда «Табиат эҳсонлари» магазини 1984 йилдан бери битказилмаётир. «Ресагропром» бирлашмасининг Е. Юсупов бошлиқ хўжаликлараро махсус кўчма механизацялашган колоннаси қурилишни йилдан йилга резинкадай чўзиб келмоқда. Қурилиш материаллари, айниқса цемент керакли миқдорда етказиб берилмаяпти. Бригада бошлиғи Бахтиёр Давлатназаров колонна раҳбарлари масъулиятсизлигидан ҳасрат қилиб шундай деди:

— Бекор ўтиравериб қурувчиларнинг ишга қизиқиши пасайиб кетди. Қурилиш материаллари бўлмагач, ҳатто беш тоннали кран ва бошқа механизмлар ҳам тўхтатиб қўйилди. Кишиларга ҳатто оддий шароит ҳам яратиб берилмаган. Қурувчилар тушлик пайтида чой-нон билан кифояланишяпти.

Лойиҳа-смета бўйича белгиланган қурилиш материаллари вақтида етказиб берилмаса ва қурилишда бурилиш ясалмаса объектдаги иш яна ҳам чўзилиб кетиши мумкин. Қорақалпоғистон АССР Матлубот кооперацияси правлениеси раҳбарлари бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришлари керак.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

• Ўзбекистонда Украина ССР адабиёти ва санъати кунлари олдидан

ХАЛҚ РАҚСИ СЕҲРГАРЛАРИ

П. П. Вирский номидаги Украина ССР Давлат хизмат кўрсатган академик рақс ансамбли концертларида ҳамиша — «Биз—Украинаданмиз!» сюитаси ижро этилади. Коллектив программасининг ҳамишалик дебочаси бўлган бу сюита ўзига хос жавоб визитини ифодалайди. Ўктам йигитлар ва зебо қизлар томошабинлар ҳузурига нон-туз билан чиқадилар, саҳнада республиканинг барча областларига хос бўлган рақслар ижро этилади. Меҳмондўст ва қувноқ халқ қалбини очиб берадиган, нимаси биландир маросим рақсини эслатадиган ана шу байрамона — тантанали сюита меҳнат кишилари бирлигининг рамзидек туюлади.

Ана шу қутлов композицияси машҳур ансамбль бунёдга келган вақтдан бери, яъни 50 йилдан бери ижро этилмоқда. Бу асарни 1937 йилда машҳур совет хореографи Павел Вирский яратганди, ҳозир эса ансамблга унинг номи берилган. Истеъдодли санъаткор артистлар олдига украин халқининг бутун тарихини шоирона шаклда акс эттириш вазифасини қўйган эди. Шу мақсадда у авлоддан-авлодга ўтиб келаётган халқ рақсларини ўрганди, уларга бадиий жиҳатдан жило берди, фольклор мотивлари асосида замонавий сюжетлар ижод қилди.

Улуғ Ватан уруши бошланиши билан бу иш тўхтаб қолди. Вирский ҳарбий кийимда «фронт балетмейстери»га айланди. Урушдан кейинги йилларда эса у ансамблни халқ рақсининг ўзига хос лабораториясига, кейинчалик эса ҳақиқий рақс академиясига айлантирди. 40 га яқин хореографик композиция, якка рақс, хор, маросим ва жанр рақслари коллектив репертуарини ташкил этиб, украин хореография санъатининг олтин фондига кирди.

— П. Вирский қўйган ҳар бир рақс ўз драматургияси ва образларига эга бўлган спектаклдир, — деб ҳикоя қилади ансамблнинг бадиий раҳбари, Украина ССР халқ артисти Мирослав Вантух. Бир пардали «Октябрь афсонаси» балетида революциянинг буюк мақсади ва порлоқ идеаллари ёрқин кўрсатилган. Халқнинг фашизмга қарши курашдаги жасорати қуйланган «Ёдимизда» хореографик асари ўткир публицистик руҳ билан йўғрилган. «Опа-сингиллар», «Денгизчилар», «Дўст армиялар рақси» сингари хореографик миниатюраларда СССР, социалистик мамлакатлар халқлари дўстлиги ғояси тараннум этилган. Хореограф томошабинларга «Запорожьеликларнинг ўйин ва рақслари» деб шўх, «Каштачилар», «Ўрмаловчи» сингари ҳазил, «Тўққизинчи» сингари қадимий кадрил, «Гопак» каби шўх-шодон рақсларни туҳфа этган.

Ансамбль ўз рақсларини мамлакатимиздаги барча қардош республикаларда намойиш этди, 1956 йилда эса чет эллик томошабинлар ҳам коллектив санъати билан таништилар. Варшавада ўтказилган халқаро рақс фестивалидаги ғалабадан кейин коллектив бутун дунёда эътироф этилди. Киев артистлари фестивалдан сўнг Англия ва Австрия, АҚШ ва Канада, Франция, Португалия, Испанияга ва жаҳондаги яна бошқа 20 мамлакатга сафар қилдилар. Тақризчилар уларни рақс сеҳргарлари, балет усталари, деб аташди. Уларнинг программаси эса ноёб азиз ва Украина офтобидек саховатли, деган баҳога сазовор бўлди.

Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги нишонланадиган йилда ансамбль совет музика санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун юксак мукофот — «Халқлар дўстлиги» ордени билан тақдирланди. Коллектив ҳаётидаги бу қувончли воқеа яна бир байрамга уланиб кетмоқда— ижодий труппа Ўзбекистонда бўладиган Украина ССР адабиёти ва санъати кунларига тактиф этилди. Киевлик артистлар ўзбек томошабинлари ҳузурида Павел Вирскийнинг классик композицияларини ҳам, сўнгги йилларда Мирослав Вантух саҳнага қўйган янги рақсларни ҳам кўрсатадилар.

Л. КОРОБЧАК.
(Ратау — ЎзТАГ).
Киев.

• «Ҳужум» ҳаракатининг 60 йиллигига

*

Шаҳрисабз шаҳридаги пиллакашлик фабрикасида касбга садоқати, актив жамоатчилик фаолияти билан кўпчиликка ўрнак кўрсатаётган хотин-қизлар кўп. Улар кун сайин йиллик планларни муваффақиятли адо этишга муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар.

Суратда: корхонанинг илғор ишчиси, ВЛКСМ XX съезди делегати Ф. Жабборова (ўнгда) касбдош дугоналари С. Дўстмуродова ҳамда Р. Ҳусановалар билан.

В. Молгачев фотоси.

*

Хотин-қизларимиз орасида шундайлари борки, уларнинг меҳнати, оқилалиги ва болажонлиги олдида ҳайратга тушасан, киши. Буларнинг ҳаммасига елиб-югуриб, улгуришига қойил қоласан. Ҳаётингни уларнинг мазмундор умри билан қиёслар экансан, кўп вақтингни беҳуда ўтказиб юборганингдан, баъзан бир ишни ҳам қойиллатиб бажармаётганингдан афсус чекасан. Қани энди умр мазмунининг соатлари ана шундай кишиларникига монанд, оҳангдош бўлса!! Аслида юртимизда бундай замондошларимиз кам эмас. Бунга мисолни ҳар бир район, қишлоқдан келтириш мумкин. Шу жумладан, Қизилтепа районидан ҳам. Ҳикоямиз ана шу районлик бригадир, депутат ва она ҳақида.

Мавжуда тонг оқармай далага шошилади. Фасл шунақа, пахталари очилган. Уни бир кун ҳам кечиктирмай териб олишлари керак. Бир кун минг кунга тенг олтин дақиқалар.

Мана ўн уч йилдирки, пахтачилик бригадаси бошлиғи. Ўн уч йилдирки, пахта билан тиллашади. У болалигидан оқ рангни яхши кўради. Оқ гулни, оқ либосдаги келинчакни кўрганда вужуди беихтиёр ҳаяжондан энтикади, дили қувончга тўлади. Ундаги бу ранг. га ҳайрат гулдан ҳам, либосдан ҳам эмас, аслида пахтадан чаман бўлиб очилиб ётган пахтазорга тизгинсиз меҳрдан кўчган.

— Унинг теримчилик пайтларини эсласам ҳозир ҳам ҳайрон қоламан, — деди колхоз раиси Шоди Набиев, — тенгдошлари терган пахта энди 10 килограммдан ошганда, нозиккина қиз 200 килограммни териб қўйган бўларди. У бир куни 269 килограммга етказиб пахта терган. Бу айтишгагина осон. Асли алп йигитлар эпполмайдиган иш. Мавжуда эса ўшанда ўрта мактабнинг 10-синф ўқувчиси эди. Ўқувчи қиз Мавжуда Шарипова ўша йили Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. Колхозда ишда қолди. Кейинроқ қўшни қишлоққа узатилди. У ерда ҳам чигит экиб, пахта ундирди. Бир куни колхоз правленияси Мавжуда ишлаётган бригада етакчиси Нарзулла Убайдовни қолоқ бригадага ўтказишга қарор қилди.

— Ўрнингизга кимни тавсия этасиз? — сўрашди бригадирдан.

— Мавжудани-да, — ҳеч иккиланмай жавоб қилди Нарзулла ака.

Бригада аъзолари ҳам унинг таклифини бир овоздан маъқуллашди.

Бригадир Шарипова ишни тартиб-интизомдан бошлади. Далага вақтида келиб, вақтида кетиш қатъий этиб қўйилди. Сифатсиз ягана ёки чанокда қолдирилган пахта учун ёшми-каттами қатъи назар қаттиқ изза қилинди.

Колхоз правленияси, партия ташкилоти ёш бригадирга умид билан қаради. Бригада биринчи йилиёқ ҳосилдорликни 12 центнерга кўпайтирди. Кейинги йилларда ҳам ундан кам бўлмади. Ҳатто жуда оғир келган 1986 йилда ҳам бригада 40 центнердан ошириб пахта топширди.

Илғор бригадир М. Шарипова партия сафига қабул қилинди. Колхоз хотин-қизлар кенгашининг раиси этиб сайланди. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати бўлди. Халқлар дўстлиги ордени билан тақдирланди.

— Бу мукофотлар менки эмас, бригадамиз аъзоларинки, — дейди бригадир мамнунлик билан. — Улар ажойиб одамлар. Ҳалол меҳнат қилишяпти.

Колхозчилар бўлса Мавжудани мақташади. Ундан миннатдорлар.

Қизилтепа районида биринчилардан бўлиб унинг бригадасида ёрдамчи хўжалик ташкил этилди. Ҳозир колхозчилар иссиқ овқат учун ойига атиги бир сўмдан тўлашади. Бу фақат гуруҳ ва ёғ учун. Қолгани ёрдамчи хўжалик ҳисобидан.

Бригадада яхши типовой шийпон қурилган, болаларнинг аксарияти боғчага қатнайди. Шу йилдан бошлаб коллектив пудрат асосида ишлаяпти.

— Янгича ишлаш тартибига кўра бригададаги оғир юмушлар эркаклар зиммасига кўчди, — дейди бригадир. — Машина теримига ҳамма нарса тахт. Бу йилги ҳосилдан умидимиз катта.

Мавжуданинг депутатлик фаолиятига қизиқаман:

— Депутат бўлиш қийинми?

— сўрайман ундан.

— Қийин ҳам гапми, жуда оғир! Халқ наказларининг бажарилмай қолишидан ёмон нарса йўқ, — дейди у қуюниб. — Ваҳолонки, бундай масалаларнинг ҳал этилиши депутатнинг ўзигагина боғлиқ эмас.

Область Советининг депутати Шарипованинг гапида жон ташқари кундалик одатий ва оддий вазифалар ҳам кўп.

— Бошқалар ташвиш учун худди ўз бошига тушгандай куюнади, — дейди бригада боғи қоровули Ш. Раҳмонов. — Колхозчи Ўктам Жумаевга томорқага ер ажратилди. Уйни қуриш учун қурилиш материалларини излаб кўп ёвора бўлди. Ниҳоят, Мавжуданинг олдига ёрдам сўраб келди. У мутасадди идораларга чиқди ҳамки ҳал бўлмади. Кейин район ижроия комитетига мурожаат этди. Колхозчининг илтимоси қондирилди. Шу колхоз аъзолари И. Сандов, Қ. Ғуломовларга яқиндан ёрдам кўрсатди. Бешинчи бригада йўлларини асфальтлаштиришда ҳам кийди-пишди.

Маҳаллий Советларга сайловлар пайти «Ленинград» колхози клубига тўпланган 74-«Ленинград» округи сайловчилари область Совети депутатлигига уч номзодни кўрсатган. Номзодлардан бири Шарипова эди. Сайловчилар уни яна область Советига депутатликка сайлашди. Буни у кутмаган эди. Ахир сайловчиларнинг асосий накази — клуб қурилиши охирига етмай қолган эди-да... Сайловчилар унга ишонч билдиришган экан, у, албатта, наказларни охирига етказади. Пахта йиғим-теримини ўтказиб олиши билан клуб қурилишига киришади. Йўлларни асфальтлаш, шу каби юмушлар кўп...

У эшикдан кириб келиши билан чоғроққина ҳовлиси яшнаб кетгандай бўлади. Унинг кулгиси, болаларини эркалаши, ҳатто қойиши билан ҳам бу ҳонадон чароғон.

Мавжудахон қайнонаси ҳақида оғзидан бол томиб гапиради. Беш фарзандни камолга етказишда унга ҳамдам, ҳамнафас бўлиб келяпти. Боғчага қатнайди. Шу йилдан бошлаб коллектив пудрат асосида ишлаяпти.

— Янгича ишлаш тартибига кўра бригададаги оғир юмушлар эркаклар зиммасига кўчди, — дейди бригадир. — Машина теримига ҳамма нарса тахт. Бу йилги ҳосилдан умидимиз катта.

Мавжуданинг депутатлик фаолиятига қизиқаман:

— Депутат бўлиш қийинми?

— сўрайман ундан.

— Қийин ҳам гапми, жуда оғир! Халқ наказларининг бажарилмай қолишидан ёмон нарса йўқ, — дейди у қуюниб. — Ваҳолонки, бундай масалаларнинг ҳал этилиши депутатнинг ўзигагина боғлиқ эмас.

Область Советининг депутати Шарипованинг гапида жон бор. Мана, бир мисол. Сайловчилар унга болалар боғчасига қўшимча бино қуриш, боғчадаги аҳволни янада яхшилаш, колхоз клуби биносини қуришга ёрдамлашиш наказини топширган эдилар. Биринчи наказни у ўз вақтида бажарди. «Ором» болалар боғчаси 40 ўринга кўпайди, замонавий инвентарлар билан жиҳозланди. Чиройли спорт майдончаси барпо қилинди. Иккинчисига келганда кўп елиб-югурди-ю, ишни охирига етказолмади. Клуб биносининг қурилиши лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёрланган ҳолда қолиб кетди. Депутат бу масалада бир қатор мутасаддди ташкилотларга мурожаат қилди. Афсуски, улар ёрдам қўлларини чўзишмади. Оқибатда сайловчилар олдида у ҳижолатга тушиб қолди. Албатта, бу вақтинчалик. У наказини бажаради. Лекин... Яна айтиш керакки, депутатга берилган асосий наказлардан

ЗАМОНДОШИМИЗ ПОРТРЕТИГА ЧИЗГИЛАР

ШУНДАЙ ЯШАР ОДАТДА ОДАМ

ҳозирги кунда ишлаш ва ишлатиш ҳам кўп.

— Бошқалар ташвиш учун худди ўз бошига тушгандай куюнади, — дейди бригада боғи қоровули Ш. Раҳмонов. — Колхозчи Ўктам Жумаевга томорқага ер ажратилди. Уйни қуриш учун қурилиш материалларини излаб кўп ёвора бўлди. Ниҳоят, Мавжуданинг олдига ёрдам сўраб келди. У мутасадди идораларга чиқди ҳамки ҳал бўлмади. Кейин район ижроия комитетига мурожаат этди. Колхозчининг илтимоси қондирилди. Шу колхоз аъзолари И. Сандов, Қ. Ғуломовларга яқиндан ёрдам кўрсатди. Бешинчи бригада йўлларини асфальтлаштиришда ҳам кийди-пишди.

Маҳаллий Советларга сайловлар пайти «Ленинград» колхози клубига тўпланган 74-«Ленинград» округи сайловчилари область Совети депутатлигига уч номзодни кўрсатган. Номзодлардан бири Шарипова эди. Сайловчилар уни яна область Советига депутатликка сайлашди. Буни у кутмаган эди. Ахир сайловчиларнинг асосий накази — клуб қурилиши охирига етмай қолган эди-да... Сайловчилар унга ишонч билдиришган экан, у, албатта, наказларни охирига етказади. Пахта йиғим-теримини ўтказиб олиши билан клуб қурилишига киришади. Йўлларни асфальтлаш, шу каби юмушлар кўп...

У эшикдан кириб келиши билан чоғроққина ҳовлиси яшнаб кетгандай бўлади. Унинг кулгиси, болаларини эркалаши, ҳатто қойиши билан ҳам бу ҳонадон чароғон.

Мавжудахон қайнонаси ҳақида оғзидан бол томиб гапиради. Беш фарзандни камолга етказишда унга ҳамдам, ҳамнафас бўлиб келяпти. Бонат бадантарбиянинг энг яхши омили, дейди. Болаларини ёнига олиб, томорқада ишлайди. Рўзғорга кетадиган мева-резаворлар томорқада етиштирилади.

Қишлоқ аёлларига осон эмас. Уларнинг аксарияти ҳамон уйда нон ёпишади. Шаҳарликлардек кирхона, ателье, ҳом масалликдан фойдаланиша олмайдилар. Унга қолса колхозда хотин-қизлар сартарошхоналари очилса, оёқ кийимлари ремонт қиладиган устахоналар, истаган буюртмаларингни қабул қиладиган ательелар ишлаб турса. Хотин-қизларнинг кино кўриши, китоб ўқиши ва турли хилдаги тадбирларда қатнашиши фавқулодда ҳодиса бўлмай, кундалик турмуш тарзларига айланса.

Ҳа, Мавжуданинг тақдири мисолида уларнинг орзулари рўёбга чиққанлигини кўриб турибмиз.

А. ҚОРЖОВОВ.

• Мардлик, жасорат ва шон-шуҳрат тўғрисида

АСАДБЕК ҲАБИБУЛЛИННИНГ ЖАНГОВАР ЙЎЛЛАРИ

Агар тошкентлик Асадбек Ҳабибуллиннинг Улуғ Ватан уруши йилларидаги жанговар йилларини харитага туширадиган бўлсак, узун, эгри-бугри чизиқ ҳосил бўлур эди. Ҳозир у 73 ёшда, лекин саналар, шаҳар ва қишлоқларнинг номларини яхши эслайди. Ахир, Асадбек уруш йиллари ана шу йўлларни босиб ўтган-да. Ўшанда неча-неча минг километр йўл орқада қолган эди...

Ветераннинг «жанговар йўли» Москва бўсағасида, даҳшатли 1941 йилда бошланиб, музаффар 1945 йилда Берлиннинг асосий кўчаларидан бири — Унтер-ден-Линденда тугаган эди.

Ватанимиз пойтахтида унинг ўспиринлик, йигитлик йиллари кечган. Асадбек ўз она юрти Қўқонда етти йиллик мактабни тугатганидан кейин Москва авиация институтининг ишчилар факультетига ўқишга кирди. Шундан кейин комсомол аъзоси Ҳабибулинни авиация қисмига юборишди, бу ерда у Испания сафарига, республика учун жанг қилишга ҳозирлик кўрди.

Аммо у ўз жанговар йўлини узоқ Пиреней ярим оролида бошлай олмади, чунки Испанияда гражданлар уруши тугаб қолди. Лекин она Ватан чегараларида қора булутлар пайдо бўлган эди.

— 1941 йилда мен Ўрта Осиё индустрия (ҳозирги Тошкент политехника) институтининг студенти эдим, — деб эслайди ветеран. — Ҳар куни жон қулоғимиз билан радио хабарларини тинглар эканмиз, фашист галалари Москвага яқинлашиб келаётганликларини эшитиб, даргазаб бўлардик. Ана шу ғўзал шаҳарда мен ёшлигимнинг бахтиёр онларини кечирганман, байрам кунлари қўшиқ айтиб пойтахт майдонлари ва кўчаларини кезганмиз. Наҳотки, энди бу ерга фашистнинг шум қадами етса?!

Бошқа студентлар билан бирга мен Фрунзе шаҳридаги офицерлар тайёрлаш олти ойлик курсига жўнадим. Лекин курсни тугатишнинг иложи бўлмади. Ўша кезлар Москва мудофааси учун зарбдор бригадалар тузилаётган эди. Мен ҳеч иккиланмасдан ана шу бригадалардан бирига кирдим. Биз пойтахтга жуда оғир кезлар, яъни октябрь ойида етиб бордик, душман шаҳар бўсағасида турар эди. Волоколамск йўналишидаги Рождествено қишлоғида 2 ноябрь куни ҳаётимда илк бор жанга кирдим. ...Ўша воқеалар хусусида тарихчилар, шу жангларнинг иштирокчилари кўп ёзишган, бирон-бир —янги гап айтиш қийин. Фақат шуни айтишим керакки, Улуғ шаҳар ҳимоячилари пойтахтни жондан азиз деб билиб, Москвага душманнинг қадами етмаслиги учун қўлларидан келган ҳамма ишни қилдилар. Зах окопларда, душманнинг ёмғирдек ёғилиб турган ўқлари остида жанг қилаётган руслар ва ўзбеклар, украинлар ва татарлар, қозоқлар ва белоруслар, бошқа халқларнинг вакиллари Москвани ҳимоя қилиш учун жонларини ҳам аямаслик ҳақида қасамёд этиб шу ондаёқ уни бажо келтиришар эди. Ильинское, Новопетровское қишлоқларидаги, Истра, Волоколамск шаҳарларини озод қилиш учун бўлган қирғинбарот жангларда кўп ўртоқларимдан жудо бўлдим... Шундан кейин мен кўп жангларда қатнашдим. Аммо Москва учун жангларда иштирок этганим билан ҳамиша фахрланиб юраман.

Ярадор бўлишига қарамай, Асадбек Ҳабибуллин жанговар сафда қолди. Смоленск области, Белоруссия, Латвия, Польшани озод қилишда қатнашди, афсонавий Сандомир плацдармида жанг қилди, Висла, Одер дарёларини кечиб ўтди ва ниҳоят Г. К. Жуков қўмондонлик қилган 1-Белоруссия фронти учинчи зарбдор армияси составида Берлинга ҳужум қилди. Ветеран ҳозир ҳам, эҳ, аттанг, урушни Рейхстагда тугатмадим-да, деб кўяди. Асадбек фашизмга қарши курашни Москва мудофааси учун бўлган оғир жангларда бошлаган эди. Мабодо урушни Рейхстаг ёнида тугатганида бу ветеран жанговар таржимаи ҳолининг қонуний якуни бўлур эди.

Асадбек Агллолович урушдан кейин институтни битирди. Қорақалпоғистонда, Қарши чўли қўриғида, Ўзбекистоннинг бошқа районларида ишлади. Унинг лойиҳалари асосида анчагина уйжой ва жамоат бинолари қурилди.

Ҳозир у пенсияда, аммо уруш ветеранлари совет комитетининг Тошкент секцияси ишида фаол қатнашиб келмоқда, ҳалок бўлган жангчилар хотирасини абадийлаштириш комиссиясига бошчилик қилмоқда. Унинг ғайрати билан Тошкентдаги 64-мактабда, бир қанча маҳаллаларда ҳалоқ бўлган солдат ва офицерлар шарафига ёдгорликлар очилди.

Ҳабибуллин Москвадаги Қизил Байроқ орденли, 2-даражали Суворов орденли ўзининг жонажон 207-Померан ўқчи дивизияси ветеранлар кенгаши билан хат ёзишиб туради.

— Кенгаш раиси, истеъфодаги полковник А. Н. Бессараб, И. П. Глинский, бошқа қўролдош дўстларим мени пойтахтга полкдошлар билан учрашувга таклиф этишяпти, — дейди ветеран. Тез орада жанговар дўстларим билан дийдор кўришиш умидидаман, ҳозирча эса иш кўп. Мактаб ўқувчилари, студентлар, ёш ишчилар даврасида тез-тез бўлиб турибман. Ҳаётга эндигина қадам қўяётган ёшларга совет халқининг уруш йилларидаги буюк жасорати ҳақида сўзлаб бериш бизнинг бурчимиздир.

В. ПРУГЕР,
ЎзТАГ мухбири.

• Спорт

ФУТБОЛ:

ДАСТЛАБКИ УЧРАШУВЛАР

Европа кубоклари учун дастлабки учрашувлар ўтказилди. Совриндорлик баҳсида мамлакатимизнинг олти командаси иштирок этмоқда. Кубок эгалари кубоги учун учрашувда Туркиянинг «Генчлербирлиги» клубини қабул қилган Минск динамочилари дарвозага жавобсиз иккита тўп киритиб, муваффақият қозонишди. Чемпионлар кубоги учун баҳсда иштирок этаётган Киев динамочилари Шотландиянинг «Глазго Рейнджерс» клубини қабул қилишди. Ягона тўп майдон эгаларига ғалаба келтирди. УЕФА кубоги учун учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Зенит» — «Брюгге» (Бельгия) — 2:0, «Спартак» (М) —«Динамо» (Дрезден. ГДР) — 3:0, «Грассхопперс» (Швейцария) — «Динамо» (М) — 0:4, «Локомотив» (София) — «Динамо» (Тб) учрашуви кеча бўлиб ўтди.

ШАШКА:

КУРАШ ДАВОМ ЭТАДИ

Тошкентда халқаро шашка бўйича касаба союзлари кўнгилли спорт жамиятлари республика Советининг биринчилиги ўтказилди. Етти имкониятдан беш ярим очко тўплаган тошкентлик А. Кац зафар қучди. Тўрт яримтадан очко жамғарган тошкентлик М. Шабшай билан самарқандлик И. Иброҳимовлар иккинчи ва учинчи ўринларни олишди. Мусобақа ғолиби касаба союзлари кўнгилли спорт жамияти марказий Совети биринчилигида қатнашадиган бўлди.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ТОПОГРАФИЯ ТЕХНИКУМИ

1987 йил учун

СИРТҚИ БЎЛИМГА **қуйидаги мутахассисликлар бўйича**

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ, ТОПОГРАФИЯ.

8 ва 10 синф ҳажмида маълумотли кишилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 8 синф базасида — 4 ЙИЛУ 6 ОЙ. 10 синф базасида — 2 ЙИЛУ 6 ОЙ.

АРИЗАЛАР 1 ОКТЯБРДАН 30 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади: маълумот ҳақида ҳужжат (асли ва нусхаси), меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 086/У формадаги медицина справкаси, 6 дона фотосурат (3х4 см).

Кириш имтиҳонлари 1 ноябрдан 15 декабргача қуйидаги фанлардан ўтказилади: МАТЕМАТИКА (оғзаки), **РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ** (диктант ёки иншо).

Ўқувчилар сафига қабул қилиш — 16-25 декабрда ўтказилади.

ЎҚУВ ЙИЛИ 2 ЯНВАРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқиш рус тилида олиб борилади.

Техникум адреси: 700125, Тошкент шаҳри, Куйбишев районининг М. Горький проспекти, 82-уй (17, 1, 71, 83-автобуслар, 6, 13, 22-трамвайларнинг «Маданият институти» бекати). Телефон 62-58-34.

●

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА «ЎЗАВТОРЕМОНТ» республика саноат бирлашмасининг

2-АВТОРЕМОНТ ЗАВОДИ **20 СЕНТЯБРГА ҚАДАР**

1988-90 йилларда «ЛАЗ-695», «ЛиАЗ-677» автобусларини капитал ремонт қилиб бериш юзасидан

ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ

Адрес: 702020, Тошкент области, Калинин райони Хонобод посёлкаси, Транспортная кўчаси, 53-уй. Телефонлар: 90-33-89, 90-33-87, 90-33-85.

●

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА! ҚЎҚОН ШАҲРИДАГИ ТАРИХ МУЗЕЙИ ВА ДРАМА ТЕАТРИ ҚУРИЛИШИ БИРЛАШГАН ДИРЕКЦИЯСИ

ТУГАТИЛДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги адресда қабул қилинади: 713001, Қўқон шаҳри, Гвардейская кўчаси, 38-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/IX да **Замонавий хореография кечаси**, 19/IX да **Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурси лауреати РУШАНА СУЛТОНОВА иштирокида ФОЛЬКЛОР КОНЦЕРТ.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/IX да **Сўнгги қабул**, 19/IX да **Тақдир эшиги.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18/IX да **Хотинимнинг эри**, 19/IX да **Ешликда берган нўғиш.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/IX да **Саратондаги изгирин**, 19/IX да **Узоқ қишлоқ.**

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими коллективи ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг марксча-ленинча фалсафа кафедраси мудири М. А. Абдуллаевга отаси **Анорқул АБДУЛЛАЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

• Тингланг, томоша қилинг

18 сентябрь, ж у м а

Телевидение

МТ-I. 8.00 — 90 минут. 9.35 — «Яша ва унутма». Фильм-спектакль. 11.10 — Дунё ва ёшлар. 11.45 — Ҳар доим бўлсин қуёш! 12.45 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.40 — Қайта қуриш прожектори. 16.50 — «Вулқон билан биргамиз». Бадиий фильм. 17.55 — Ҳужжатли фильмлар. 18.25 — Г. Карева ижросида рус романслари. 18.50 — Мультфильмлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ешлик куйлайди ва рақсга тушади. 19.50 — «Туш ва ўнгдаги парвозлар». Бадиий фильм. 21.20 — Қайта қуриш прожектори. 21.30 — Время. 22.00 — Муаммолар — изланишлар — ечимлар. 23.30 — Концерт. 00.20 — Дунё воқеалари.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — Инглиз тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Тарих. 12.05 — Сиз яратган бог. 13.10 — «Барбод бўлган экспедиция». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 15.45 — Янгиликлар. 15.50 — «Сванетия». 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Баскетбол. Қитъалараро кубоги. 19.25 — Бадиий гимнастика. Жаҳон чемпионати. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Городки спорти. СССР чемпионати. 21.20 — Қайта қуриш прожектори. 21.30 — Время. 22.05 — «Хавфли марра ёқасида». Бадиий фильм. 23.30 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Тонгги тароналар. 7.30 — Ахборот. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Телефильм. 15.00 — «Ҳамза». Бадиий фильм. 16.40 — Ҳужжатли фильмлар. 19.00 — Агросаноат ва Озиқ-овқат программаси. 19.30 —Ахборот. 19.45 — Амалий давра учрашувлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 —Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган халқ ижодиёти II Бутуниттифоқ фестивали. 21.30 — Время. 22.00 — Телеминиатюралар. 23.00 — Бугун оламда нима гап?

УзТВ-II. 19.80 — Телефильм. 20.00 — Спорт кинопанорамаси. 20.35 — Ритмик гимнастика. 21.00 — «Қонун посбонлигида». 21.30 — Время. Душанба. 22.00 — «Авлодлар». Телеспектакль. 23.00 — Шу кунинг янгиликлари.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА: 8.30 —Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. 9.30 — «Октябрь». Радиопрограмма. 12.10 —«Мелиоратор». 12.40 — Рубобда Т. Ражабов чалади. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — «Зулматдан зиёга». Музикали эшиттириш. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Гулдаста». 16.00 — Дўстларимиз овози. 18.15 — Чолғу куйлари. 18.30 — Инсон ва қонун. 19.20 —«Огонёк» 19.40 — Лихачев номли Маданият саройининг рус халқ хори ижро этади. 21.15— Талабларга биноан концерт. 22.30 — Қўшиқ билан учрашув. 24.00 — Тунги музикали программа.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р — 09025 Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси. В. — 213. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12